Hayat

No. 98 22 AĞUSTOS 1958
100 KURUŞ

Bu sayıda :

1958 - 59
SONBAHAR
VE KIŞ MODASININ
İLK FOTOĞRAFLARI

Genç kızların rüyasına giren yuva ...

Böyle güzel bir apartmanda bir yuva sahibi olmak yalnız genç kızların değil, herkesin rüyasına girebilir. Yıl sonuna kadar, bu apartmanlarda tam 24 dairenin anahtarları sahiplerine teslim edilecektir. Bu talihliler arasında siz de bulunabilirsiniz. Yalnız, talihinize yardım ediniz ki, talihiniz de size yâver olsun.

12 Ekim'de

8

APARTMAN

DAİRESİ

ve

150.000

Lira para ikramiyesi

SON para yatırma günü: **8 Eylûl**

YAPI ve KREDİ BANKASI

Hayat

JUNE BLAIR

(Fotoğraf : Century Fox)

HAFTALIK MECMUA

22 AĞUSTOS 1958

FİATI : 100 KURUŞ

YIL: 3 CİLT: 6 SAYI: 98

SAHİBİ : ŞEVKET RADO

NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
HİKMET FERİDUN ES

YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İBRAHİM ÇAMLI

REDAKSİYON HEYETİ :
SEMİRAL BİLBAŞAR
FİKRET ARIT
SADUN ALTUNA
HİKMET ANDAÇ

RESİM ve BAŞLIKLAR :
FİRUZ AŞKIN
AYHAN ERER

FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Hususi Servis) - M. Sürenkök (Ankara) Turizm Fotoğraf Aj. (İzmir) Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.

TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz. Mecmuamıza gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.

İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56

DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.

BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.

REKLAM İÇİN :
Kararname gereğince, Türk Basın Birliği Resmi İlânlar Limited Ortaklığı'ndan verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.

ABONE ŞARTLARI :
Yıllık (52 sayı) 50 T. L.
6 aylık (26 sayı) 25 T. L.
HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 19 Cent'e ve İngiliz Lirası olarak 1 Shilling 5 Pence'e tekabül eden fiatla satılır. Yıllık abone — âdi posta ücreti dahil — 75 T.L. dır. Abone olmak istiyenler bu mebliğin karşılığı olan Dolar veya İngiliz Lirasını T.C. Merkez Bankası vâsıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmualarını muntazaman alabilirler.

HAYATTAN FOTOĞRAFLAR

MAC MILLAN ANKARA'DA

İngiltere Başvekili Harold Mac Millan geçenlerde Ankara'ya gelmiştir. Soldaki resimde, kıymetli misafirimizin Başvekil Adnan Menderes tarafından Esenboğa Hava Alanında karşılanışı, yukarıda da Anıt Kabiri ziyarete gelişi esnasında görülmektedir.

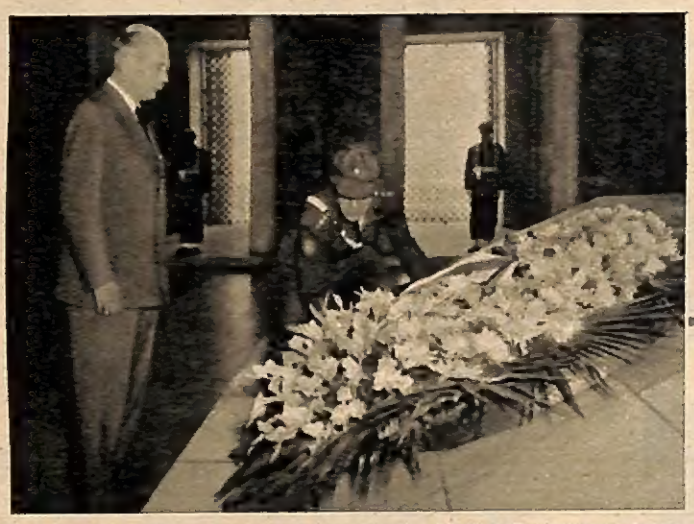

Harold Mac Millan, Anıt Kabir'de büyük Atatürk'ün mânevi huzurunda saygı duruşu esnasında. Ankara'ya Atina'dan gelen İngiltere Başvekili, başşehirde bulunduğu iki gün zarfında Başvekil Adnan Menderes'le Kıbrıs konusu etrafında müzakerelerde bulunmuşlardır.

Görüşmeler esnasında İngiltere Başvekili 19 haziran 1958 tarihinde İngiltere Parlâmento'sunda arzedilen İngiliz siyasetini açıklamış, Menderes de Türk hükümetinin görüşünü bildirmiştir.

MONTE CARLO'DAKİ BALO

Kerim Ağa Han'la güzel sevgilisi Meksikalı Silvia Casablancas'ın, Monte Carlo Sporting Club'teki baloda bütün gece hiç dansetmeyişleri büyük hayretle karşılandı...

Geçenlerde Monte Carlo'nun meşhur Sporting Club'ünde felçli çocuklar yararına tertiplenen baloya katılan meşhur simalar arasında Kerim Ağa Han ve yeni sevgilisi Meksikalı milyoner kızı Silvia Casablancas da vardı. İki arkadaş gelişlerini ilkin gizli tutmak istediler, ama fısıltı gazetesi bir sürü meraklıyı kapının önüne toplamıştı bile. Bunu görünce ayrı ayrı salona girdiler (sol üst resim). Gelmiyeceklerini bildirdikleri halde gene de çıkagelen Monaco Prens ailesi gecenin beklenmedik misafirleri oldular (yanda). Kerim'le Silvia o gece hiç dansetmediler.

Hayat

EKİBİ BEYRUT'DAKİ ASİLER BÖLGESİNDE

Hayat ekibi Canbulat'ın Şuf Dağları'ndaki efsanevi şatosundan sonra size bu sayımızda, Lübnan iç harbinin diğer bir cephesini, Beyrut'taki âsiler mahallesini tanıtıyor.

YAZAN: İBRAHİM ÇAMLI — FOTOĞRAFLAR: SUAVİ SONAR

Beyrut'ta iki cepheyi katî ve gözle görülür bir hudutla ayırmak çok güç. Yüzlerce Hıristiyan ve Müslüman tarikatının, yüzlerce rakîp aileye bölündüğü Lübnan'da iç savaşın mevzuları nasıl sayısız meselelerle doluysa, bu savaşın başşehrin sokaklarına intikal eden şekli de aynı nispette karışık. Akla ilk gelen şey telefon hatlarının kesik olacağıdır. Halbuki lüks Saint Georges Oteli'nde bir Amerikalı gazeteci 31716 numarayı çevirdiği zaman Saeb Salam'la rahat rahat görüşerek kendisinden beyanat alabilir. Hükümet bölgesini âsilerinkine bağlıyan sokaklar da tıpkı kesilmiyen telefon telleri gibi. Bir ucu bir cephede diğer ucu karşı cephede olan bu sokakların çoğunda hiçbir mânia yok. Farkında olmadan âsiler bölgesine yüzlerce metre girmiş olabilirsiniz. Ancak ilk bakışta ziyaretçi için bir rahatlık arzeden bu durum, aslında o nispette bir tehlike ifade etmektedir. Zira, mânialarının olmadığı bu sokakların damlarında eli tetikte merhametsiz âsiler yatmaktadır.

1-2-3 BARİKATLARIN GERİSİNDEKİ KARARGÂH — Saeb Salam'ın evine gitmek için 3 barikat ve birkaç kontrolden geçmek lâzım. İkinci barikatın hemen gerisinde Salam'ın sarayı bütün haşmetiyle durmaktadır (Sol üstteki resim). Sokaktan saraya merdivenli bir bahçeden geçiliyor. Bahçe kapısı kum torbalarının arkasına gizlenmiş silâhlı nöbetçilerle dolu (Sol alttaki resim). Burasını da aştıktan sonra, evin sofasına varılıyor (Üstteki resim). Buradaki bir kapı vukubulacak herhangi bir taarruza karşı çimento ile örülmüştür. Diğer bir kapıdan ise Salam'ın dairesine girilmektedir.

BEYRUT'taki âsilere gitmek için umumiyetle merkez postahanesinin yanında duran taksilere biniliyor. Bunlar her nedense âsiler mahallesine daha kolay gidiyorlar. Sonra şoförün Müslüman olması lâzım. Beyrut'taki harb zaman zaman din çatışmaları halini aldığı için Hıristiyan şoförler ekseriyeti Müslüman olan bu mahalleye gitmekten çekiniyorlar. Biz de âsi muhitlerinin bu tavsiyelerine uyduk ve postahane civarında müşteri bekliyen Müslüman şoförlü taksilerden birine binmek suretiyle bize bir gün evvelinden randevu vermiş olan Beyrut mıntakasındaki âsilerin lideri, eski başvekillerden Saeb Salam'ı ziyarete gittik.

ÂSİLER MAHALLESİ — Burası Beyrut'un göbeğinden başlayıp bir ucu denize kadar uzanan 7 ayrı kumandanlıktan müteşekkil büyük bir bölgedir. Mahallenin ancak bir kısmını gösteren yukarıdaki fotoğraf Salam'ın evinin üstünden çekilmiştir. Resmin altında bir damda bekliyen iki silâhlı nöbetçi görülüyor. Fotoğrafın üstünde görülen yüksek bina ise âsiler bölgesinin bu istikametteki hududunu teşkil etmektedir. Âsilerin iddialarına göre burada çarpışan kuvvetlerin miktarı yirmi bindir.

■

Âsiler mahallesi deyince akla birkaç sokaktan müteşekkil bir semt gelmemeli. Burası birçok semtlerden müteşekkil, Beyrut'un yarısı kadar bir sahayı içine alan koskoca bir mıntaka. Bu mıntakanın kalbi Musaitabah semtidir. Saeb Salam'ın 4 katlı, asansörlü saray gibi evi bu mıntakada bulunuyor. Bu ev Beyrut'taki isyan hareketinin karargâhıdır. Buraya 3 barikat ve 4 kontrolden sonra girilebiliyor. Bahçesi, odaları, sofaları her yaşta ve her kıyafette otomatik silâhlı muhariplerle dolu. Aralarında profesyonel canilerin de olduğu muhakkak. Fakat bunların yanıbaşında Londra'daki tahsilini terkederek âsilere iltihak etmiş, Oxford şivesiyle İngilizce konuşan gençler, belinde tabancalariyle kerli-ferli iş adamları da bulunmaktadır. Musaitabah'ta 13 - 14 yaşında çocuklar bile var. Bunlardan bir tanesi mektep tatilinden istifade ederek gündüzleri âsiler mahallesine gelip, mitralyöz atma talimi yapan bir Hıristiyan oğlanıdır. Sa-

SALAM AİLESİ — Salam, genç ve güzel karısı Tamima ve biri 8 diğeri 13 yaşında iki oğluyla beraber. Salam'ın bu iki çocuğundan başka iki kızıyla üç yaşında bir oğlu daha vardır. Bunlar akrabalarının yanında kalmaktadırlar. Kendisi ise karısı ve iki büyük oğlu ile evin alt katında muharipleri arasında yaşamaktadır. Solda, Salam, hayatı hakkındaki bu tafsilâtı muharririmize anlatırken görülüyor.

lam'ın kapısı önünde bekliyen fesli, göbekli, ağzı kalabalık bir adamın ise meyhane kapısından devlet kapısına kadar her türlü menfaatlere bekçilik etmiş bir hali var. Salam evin üst katında otururmuş. Fakat buraları bombardıman edildikten sonra karısı ile beraber gece gündüz alt kattaki bu âlemin içinde hayat sürüyor. 3 yaşındaki en küçük oğlu elinde oyuncak yerine otomatik bir tüfek, çetecilerin kucağında geziyor. 13 yaşındaki en büyük oğlu ise devamlı olarak silâhlı. Bütün bu isyan hareketi içinde gençliğin başı boş kalan tahripçilik hevesi gözle görülür bir şekilde meydanda...

■

Saeb Salam, Lübnan krizinin kilit adamlarından biri. Muhalefeti isyana davet eden o. Zeki, kültürlü. İdealistten ziyade politikacı olduğu muhakkak. Beni kabul ettiği zaman banyosunu yeni almıştı. Mis gibi palmoliv sabunu kokuyordu. Beyrut'taki Amerikan Üniversitesi'nden mezun. Fasih İngilizcesiyle bana hayatını anlatıyor. 53 yaşındaymış. 18 sene evvel tanınmış bir Şamlı ailenin kızıyla evlenmiş. 5 çocuğu var. 52 ve 53 senelerinde olmak üzere iki kere başvekillik yapmış. Türkiye'ye birkaç kere gelmiş, fakat resmî sıfatla değil. Boyu, bıyığı, yuvarlak kafası Fahrettin Kerim'i andırıyor. Jestler dahi aynı. Tabii fevkalâde meşgul. Etrafından hiç ayrılmıyan muhafızları, yardımcıları ikide bir ağzına bir telefon âhizesi uzatıyorlar. Birdenbire kalktı. Amerikan Hariciye Müsteşarı Murphy ile randevusu vardı. Yeri meçhul olan bu randevuyu kaçırmamak için kendisini takip etmeye karar vermiş olan 30 kadar Amerikalı gazeteci ile bir otomobiller kervanı halinde uzaklaştılar. Biz de biraz sonra ayrıldığımız zaman, eve, hattâ bütün semte bir sessizlik çökmüştü. Yalnız şehrin üstüne çöken karanlıkla beraber içlerindeki sıkıntıları artan Arap gençlerinin arada bir havaya attıkları silâhların canhıraş sesleri geliyordu.

HARBÇİLİK OYUNU — Bir âsi, Salam'ın en küçük oğluna otomatik bir tüfeğin nasıl tutulacağını öğretiyor. Bereket versin, bu hayret verici manzara fazla sürmiyecek, yumurcak az sonra oyuncakları ve dadısı ile misafir kaldığı eve gönderilecektir.

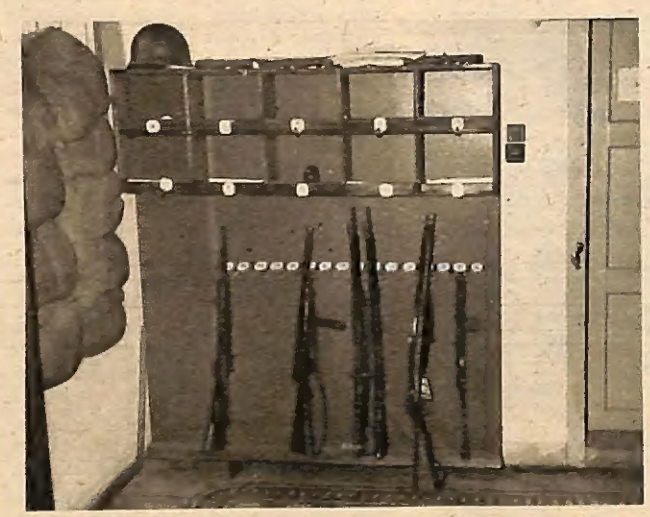

SİLÂHLIK — Sofanın bahçeye açılan kapısının yanında Salam'ın muhafızlarının silâhlarını bıraktıkları numaralı bir raf vardır. Asiler nöbete girdikçe silâhlarını buradan alırlar. Saeb Salam'ın evinin her köşesi âdeta bir kışla manzarası arzediyor.

Sohbet KÖŞESİ

YALAN SÖYLEMEK KOLAY MI ?

PEK kolay gibi görünür. Ama hemen söyliyeyim ki dünyada yapılacak işlerin en zorlarından biri yalan söylemektir. Çünkü hakikatin üzerine bir yalan oturtmak, sonra da onu hakikat imiş gibi göstermek büyük, hem de çok büyük bir zekâya, dünyayı ve insanları çok iyi tanımaya, esaslı bir hayat tecrübesine ihtiyaç gösterir. Onun içindir ki dünyada adları yalancıya çıkmadan yalnız büyük roman ve tiyatro muharrirleri yalan söyliyebiliyor, düzdükleri yalanı hakikat gibi gösterebiliyorlar. Bu türlü parlak zekâların, dâhilerin dışında, hele gündelik hayatta yalan söylemiye kalkanlar etraflarına mahcup olmıya, itibarlarını kaybetmiye mahkûmdurlar.

Dikkat ederseniz alelâde yalancılar umumiyetle zeki insanlar değildirler, daha doğrusu bunlar yaptıkları işin nasıl bir kudret istediğinin farkında olmıyan biçarelerdir. Çeşitli düşüncelerle, ya kendilerini daha iyi göstermek veya bir hatalarını örtmek için yalan söylerler. Fakat ortaya attıkları yalan, hakikat dünyasından çabucak sıyrılır, yalanları da ergeç meydana çıkar. Ben bu yüzden çocukların yalan söylemelerini bir dereceye kadar, o da henüz pek toy oldukları için mazur görüyorum; fakat yaşları ilerlemiş insanların yalan söylemeleri düpedüz ahmaklıktan başka bir şey değildir.

Bakın şimdi, henüz lisede okurken, tabii toyluğundan ve sırf annesiyle babasını üzmemek için yalan söylemiş bir okuyucumun düştüğü sıkıntılı durumu size anlatayım : Bu delikanlının annesiyle babası kendisinin tahsil durumuna son derece düşkün imişler. Delikanlı geçen sene iki dersten ikmale kalmış. Üzülmesinler diye eve bir dersten ikmale kaldığını söylemiş. Derken aksilik olmuş iki dersten birden sınıfta kalmış. Fakat, eve sınıfı geçtim, demiş. Yani yalanı devam ettirmiş. «Şimdi, diyor, ben bu sene sınıfı geçtim. Fakat annemle babam bu sene benim liseden mezun olmamı bekliyorlar. Halbuki ben onuncu sınıftayım. Onlara hakikati söylesem son derece üzülecekler ve bir daha bana inanmıyacaklar. Acaba ne yapsam ? Ben meseleyi, onları üzmeden halledeyim derken başıma bu işler geldi. Yalan söylediğimi itiraf mı etsem, yoksa gelecek sene mektebe devam etmiyerek, 'Bekliyorum' deyip lise bitirme imtihanlarına dışardan mı girsem ?...»

Görüyorsunuz : çok iyi niyetle söylenmiş bir mâsum yalan, genç bir adamı ne kadar müşkül durumlara sokmuştur ! Hattâ onu yeni yalanlar söyliyerek daha fena çıkmazlara sokmak üzeredir.

Bu durumda en selâmetli yol elbette ki bir daha yalan söylemiye tövbe ederek hakikati itiraf edip gönül rahatlığına kavuşmaktır. Unutmamalı ki annelerle babalar çocuklarının hatalarını daima affederler.

ŞEVKET RADO

İstanbul'un Yeni Emniyet Müdürü

Cemal Tarlan

Ethem Yetkiner'le Cemal Tarlan arasındaki arkadaşlık 30 yıl önce Kabataş Lisesi sıralarında başlamıştı. Bu 30 yıl içinde, son bir kaç yıl hariç, hiç ayrılmadılar. 1958 de ise İstanbul'da buluştular. İki eski mektep arkadaşından biri Vali, biri de Emniyet Müdürü olmuştu.

RÖPORTAJ: ORHAN TAHSİN

"GECE yarısını on dakika geçmişti. Sıkıntılı bir yaz gecesiydi. İstasyon Caddesi'nden sahile doğru kıvrılan karanlık sokakta bir gölge ilerliyordu. Gölge, sokağın alt köşesine gelince bir an durdu. Sokağın tek lâmbası bu köşedeydi. Lâmbanın bozuk kaldırımları aydınlatan ışıkları gölge üzerinde dolaştı. Uzun boylu, siyah elbiseli bir adamın gölgesiydi bu. Adam başını geriye çevirdi. Sonra kaldırıma çıktı ve ilk köşkün bahçesinden içeriye girdi.

"Henüz 10 saniye geçmemişti ki, bir el silâh sesi gecenin sessizliğini yırttı. Kısa boylu, beyaz elbiseli bir adamın bahçekapısından süzüldüğünü, İstasyon Caddesi'ne doğru seğirttiğini kimse farketmedi ama...

"Silâh sesinin duyulduğu an, tam beş saat geride kalmıştı. İstasyon Caddesi'nde sağa sola koşuşan gazete müvezzileri : (Nightingale Street cinayetini yazıyor !...) diye bağırıyorlardı. (Nightingale), İstasyon Caddesi'nden sahile kıvrılan sokaktı. Bu sokakta kim öldürülmüştü acaba ?... Hizmetçiler, beylerine, hanımlarına gazete almak için kapılara çıkmışlardı. Cinayet haberini ilk önce hizmetçiler, uşaklar okudular.

"Nightingale Sokağı'nda oturan milyoner Harriman sokak kapısının önünde ölü olarak bulunmuştu. Karnında bir kurşun yarası vardı. Cinayetin bir miras meselesiyle ilgili olması muhtemeldi. Hâdiseye meşhur polis hafiyesi Nat Pinkerton el koymuş : (Çok esrarlı bir cinayet ama, çözülebilir) demişti.»

Annesi «Haydi, Cemal, uyku saatin geldi» demeseydi, çocuk belki de sabaha kadar oturacak, Nat Pinkerton'un bu esrarlı cinayeti nasıl aydınlattığını okuyacaktı. Ama annesinin sözünden dışarı çıkamazdı ki. «Nat Pinkerton'un maceraları - Bülbül Sokağı Cinayeti'nin Esrarı» adlı küçük cep kitabını masanın üzerine koydu, yatak odasına çekildi. Gözüne uyku girmiyordu bir türlü. Nat Pinkerton da iyi hafiyeydi hani... Rujlu bir izmaritten, bir kadın saçından, bir otobüs biletinden ne mânalar çıkarırdı. Küçük Cemal, iyi bir polis hafiyesi olmak isterdi. Bu düşünceler arasında uyuyakaldı...

ANDELİP SOKAĞI CİNAYETİ

— Alo !... Emniyet Müdürü Cemal Beyle görüşmek istiyorum !...

— Henüz uyudu efendim. Önemliyse kaldıralım.

— Ben Bakırköy Emniyet Âmiri Mehmet Ali Akyüzlü... Yeşilköy'de bir cinayet işlendi de...

Emniyet Müdürü 10 dakika sonra Yeşilköy'deydi. Gece yarısına 5 dakika kala Andelip Sokağı'nda oturan Albert Weeksman adlı bir milyoner, köşkünün kapısından içeriye girerken tabanca ile vurulmuş, kaldırıldığı hastanede ölmüştü. Milyonerin son sözü şu olmuştu: «Bir adamın önüme çıktığını gördüm. Tabancasını çekti». Kaatil kaçmıştı. Emniyet Müdürü sabaha kadar cinayetin soruşturması ile yakından ilgilendi. Gazetecilere : «Çok esrarlı bir cinayet, ama çözülecek» dedi.

Bu, Cemal Tarlan'ın İstanbul Emniyet Müdürü olduğu tarihten bu yana işlenen ilk faili meçhul cinayetti. Tarlan, bu cinayette 30 yıl önceki çocukluk hâtıralarından bir izo rastlamıştı. Nat Pinkerton'un macerasına ne kadar da benziyordu bu cinayet !... «Andelip» de bülbül anlamına geliyordu. Cinayetin birçok detayları da hemen hemen birdi. Ancak, «Andelip Sokağı» cinayetini meşhur polis hafiyesi Pinkerton yerine, onun 30 yıl önceki bir numaralı okuyucularından Emniyet Müdürü Cemal Tarlan ile 2. Şube Müdürü Vedat Sokullu aydınlatacaktı.

ÜÇÜNCÜ ADAM

İstanbul'u idare eden «Üç büyükler» den üçüncüsü Cemal Tarlan'ın hayatında 3 rakamı büyük rol oynamış. Kabataş Lisesi'nde numarası 3 tü. Öğretmen not defterini açtı mı, gözüne ilk çarpan numara 3 olur : «Kalk bakalım 3 Cemal tahtaya» derdi. Çalışkan öğrenciydi ama, her gün derse kalkmaktan «İlallah» demişti.

Okulda en iyi arkadaşı Ethem'di. Öyle ki, içtikleri su bile ayrı gitmezdi. Ethem'le Hukuk Fakültesi'nde de ayrılmadılar. Birçok görevlerde yan yana çalıştılar, askerliklerini aynı yerde yaptılar, sonunda İstanbul'da buluştular. Ethem Yetkiner İstanbul Valisi, «3 Cemal» ise Emniyet Müdürü olmuştu. 3 rakamı uğurunu yine göstermişti.

TARLAN'IN HAYATI

Cemal Tarlan 1913 yılında İstanbul'da doğmuştur. Babası veterinerdi. İlk öğrenimini Eskişehir ve Adana'da yapmıştır. 1932 yılında Kabataş Lisesini, 1935 te Hukuk Fakültesini bitirmiştir. Hukuk öğrencisiyken Belediye'de bir vazife almıştı. 1937 yılında Belediye Müfettişi olmuştur. 1939 da kaymakamlık stajı için Elâzığ'a gönderilmiştir. Asil kaymakamlığı 1942 yılında Mihaliç ilçesinde başlar. Bunu Adalar Kaymakamlığı takibeder. 1946 yılında ise doğu hizmetini yapmak üzere Hasankale'ye gönderilmiştir. 1948 de yine doğu'da bir vilâyete, Kars'a Emniyet Müdürü olmuştur. 11 ay sonra Bursa Emniyet Müdürlüğüne nakledilmiştir: 11 ay da Bursa'da vazife görmüş, 1950 ağustosunda Mülkiye Müfettişi olmuştur. Tam 3 yıl sonra yine bir ağustos günü Antalya Vali Muavinliğine tâyin emrini almış. 1953 ten 1958 e kadar Çanakkale Vali Muavinliği ve Çanakkale Valiliğinde bulunmuştur. Son olarak 17 mayıs 1958 günü İstanbul Emniyet Müdürlüğüne tâyin edilmiştir.

İstanbul'un bugünkü üç idarecisi (Yetkiner - Aygün - Tarlan) bundan tam 21 yıl önce Belediye binasında birlikte çalışmışlardır. Yetkiner ile Aygün maiyet memuru, Tarlan ise Belediye Müfettişiydi. Üç arkadaş 1937 den bu yana, ilçeden ilçeye, ilden ile dolaşmışlar, 1958 yılında İstanbul'da buluşmuşlardır.

Cemal Tarlan'ın tâyin tarihleri de ilgi çekici. 2 yıldan beri bir görevden bir göreve tâyini, nakli ağustos, eylül aylarına rastlamış. Yalnız bu tılsım son tâyinde gününü şaşırmış, bozulmuş. «İnşaallah, diyor, 3 sayısının tılsımı bozulmaz...».

VAZİFE BAŞINDA — Emniyet Müdürü Tarlan esrarlı cinayetler, büyük kaçakçılık ve hırsızlık hâdiseleriyle yakından ilgilenir. İstanbul'un güvenliğini sağlamak için çalışır. Bu yüzden telefonu bir dakika bile boş kalmaz (soldaki resim). Ayrıca, her gün «Kumanda Odası» na gider ve çalışmaları inceler. Sağdaki resimde, Tarlan'ı Müdür Muavini Ahmet Paftalı ile Kumanda Odasında izahat alırken görüyorsunuz.

40 YIL ÖNCE VE BUGÜN — Solda Emniyet Müdürü Tarlan'ın tam 40 yıl önce çekilmiş bir resmini görüyorsunuz. Küçük Cemal (ortada) bundan birkaç yıl önce bir trafik kazasında vefat eden ağabeyi Kemal (solda) ile birlikte. Sağdaki resimde ise, Cemal Tarlan eşi Mubahat Tarlan'la evinin bahçesinde sohbet ediyor.

Atla Gelen Seyyah Kız

Bir bahar günü Paris'ten Raca isimli atıyla yola çıkan genç bir kız 8 ağustos'ta İstanbul surlarından içeriye girdi. 150 bin frank değerindeki atı, annesi ve yanından hiç ayırmadığı köpeğiyle seyahat eden bu kızın adı Lili Biardot idi.

İSTANBUL'A YOL GİDER — Lili Biardot az gitmiş, uz gitmiş, dere tepe düz gitmiş, üç aylık bir yol gitmiş ve İstanbul'a 20 kilometre kadar yaklaşmıştı. İşte Florya atının ayakları altındaydı.

BUZ GİBİ AYRAN — Lili Biardot güneşin altında, at üzerinde saatlerce yol almıştı. Bir buzlu ayran harareti keser, yorgunluğu giderirdi. Lili de öyle yaptı. Bir bardak ayranla bütün yorgunluğunu atıverdi.

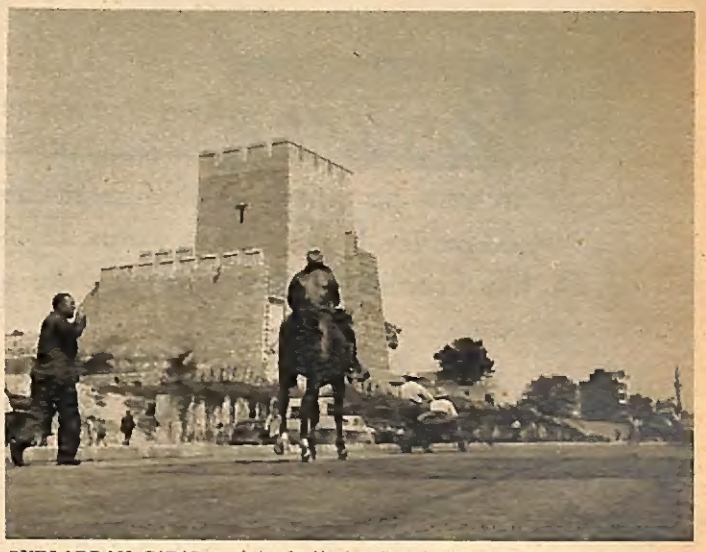

SURLARDAN GİRİŞ — İstanbul'a bugüne kadar atlı bir turist gelmemişti. Lili yenilik getiren bir turistti. Surlardan içeriye motorlu bir trafik polisinin refakatinde girdi. Gazeteciler ve foto muhabirleri onu bekliyorlardı.

HOŞ GELDİN ATLI TURİST — 7000 kilometrelik seyahatin «gidiş»i bitmişti. Bu yolculuğun bir de dönüşü vardı. Sur içinde atlı Fransız kızını Turizm temsilcisi karşıladı, bir buket verdi.

ÖNCE CANAN, SONRA CAN — Sevgili atı Raca'ya bir yer araması lâzımdı. Nasıl olsa, kendisi başını sokacak bir otel bulurdu. Topkapı'daki karşılama töreninden sonra geri döndü. Doğru Veliefendiye gitti.

1-2-3 ÜÇ AYIN YORGUNLUĞU — Veliefendi Hipodromu'nda genç kızı ilgi ile karşıladılar. Lili atını yıkadı, tımar etti. Onu seyislere teslim ettikten sonra, gözü arkada kalmamıştı. Şimdi kendisine, annesine ve köpeğine bir yer bulmak lâzımdı. Hilton Oteli'ne gidince şaşırdı. İki yataklı, banyolu bir oda emrine âmadeydi. «İki yatak» yetişmezdi ama. Köpeği nerede yatacaktı. Bunu otelin idarecilerine söyledi. «Köpek otele girmez» cevabı verildi. Ama sonunda iş tatlıya bağlandı. Köpek gündüzleri otel bahçesinde, geceleri ise tekerlekli evinde kalacaktı. Lili, odasına çekildi. Artık çizmelerini çıkarabilir, istirahate çekilebilirdi. 3 aylık yorgunluğu 3 günde çıkmalıydı.

«At... Ot...»

Genç kız, 3 ay önce ayrıldığı, ancak 3 ay sonra varacağı vatanına iki kelimelik bir Türkiye hâtırası götürüyordu. İstanbul'da altı gün kalmıştı. İşte bu altı gün içinde iki Türkçe kelime öğrenmişti: «At» ve «Ot»... Aklı, fikri Veliefendi'de bıraktığı atındaydı çünkü. Acaba atına ot vermişler miydi? Alfabeye ilk başlıyan çocuklar da beşinci gün «Ata ot at» cümlesini öğrenirlerdi. Kumral saçları beline kadar inen, 160 santim boyundaki güzel kız, şöyle sırt üstü yatıp da, 3400 kilometrelik atlı seyahatin yorgunluğunu bile çıkaramamıştı. 3 ay öncesini düşündü. Paris hâtıraları canlandı. Bir bahar günü sevgili atı Raca'nın üzerine binerek Paris'ten yola çıkmıştı. Annesi ve 70 santim boyundaki siyah köpeği Grala otomobille onu takibediyorlardı. Annesi can yoldaşı, atı arkadaşı. Grala ise muhafızıydı. Aynı genç kız, 7 yıl önce yine böyle at üzerinde Kuzey Avrupa memleketlerini dolaşmıştı, bu seyahatten 7 yıl sonra, 7000 kilometrelik «çeyrek dünya turu»na çıkıyordu. Bu sefer son durak İstanbul'du.

8 ağustosta at üzerinde Topkapı surlarından içeriye giren Fransız kızının adı Lili Biardot idi. İstanbul'u beğenmişti. Ancak, bu yolun bir de dönüşü vardı. Bu yüzden İstanbul'da altı gün kalabildi. Yolcu yolunda gerekti.

Neclâ İz Amerika'da

Şöhret Basamaklarını Tırmanıyor

VARIETY Amerikan Variety dergisi Neclâ İz için şunları yazıyor: «Bir müddetten beri Viyana Feneri isimli gece kulübünde yeni bir şantöz dikkati çekmektedir. Fransızca, İtalyanca ve İspanyolca şarkılardan başka Türkçe olarak söylediği «Kâtibim» şarkısı New York halkını kendisine hayran bırakıyor. Bu genç hanım, Türk şantözü Neclâ İz'dir.»

New York muhabirimiz Sara Ertuğrul Korle'den:

«Yıllarca önce Iskenderun'da bakılan bir el falı bugün Türkiye'den çok uzakta, New York'ta gerçek olmuştur. O zamanlar falına bakılan, gelecekte şöhret ve başarıya ulaşacağı kendisine söylenmiş olan Neclâ İz şimdi New York'un meşhur gece kulübü «Viennese Lantern - Viyana Feneri»nde tatlı sesi ile büyük bir takdir ve alkış toplamaktadır.

Kendisi ile konuştuğum Neclâ İz, ses öğretmeni Max Klein'den ders alıyor. Amerika'da empresaryoluğunu da Murat Somay adında, sanat çevrelerinde tanınmış bir Türk yapıyor. Son yıllarda çalışması sayesinde şöhret merdivenlerini çıkmağa başlamış olan Neclâ İz'in pek yakında bu merdivenlerin son basamaklarına kadar varması muhtemeldir.»

NEW YORK'A KADAR — İçindeki sanat aşkı ve yükselme arzusu ile başarıya ulaşan Neclâ İz, New York'ta muhabirimizle görüştüğü sırada.

HAYAT HİKÂYESİ — Neclâ İz, New York muhabirimiz Sara Ertuğrul Korle'ye hayat hikâyesini anlatıyor. Bu daima başarıya ulaşan bir hikâyedir.

Neclâ İz'in sanat aşkı ve yükselme arzusu onu memleketimizdeki tiyatro truplarından gece kulüplerine, radyoya, nihayet New York'a götürmüştür. Sanatkâr kısa zamanda Amerika'nın sanat çevrelerinde de adını duyurmağa, sanat dergilerinde ve gazete sütunlarında kendisinden bahsettirmeğe başlamıştır.

Neclâ İz'in New York'ta, Viennese Lantern'de çalıştığını duyunca hemen gidip kendisini dinledim. «Üsküdar'a Giderken» şarkısı ile programına başlıyan genç şantözümüz çeşitli operalardan aryalar ve tatlı Napoli şarkıları söylüyor ve müthiş alkış topluyordu.

NECLÂ İZ — Pek yakın bir gelecekte şöhretin zirvesine ulaşması muhtemel olan Neclâ İz'in New York'ta, şarkı söylerken çekilmiş fotoğrafı.

DENİZ — Kumu, git git diz boyunu geçmiyen kumluk denizi ve ufku çevreliyen Prensadaları'nın nefis manzarası ile Eskişehir I. Jet Üssü Dinlenme Kampı kıyıları ideal bir plâjdır.

«Eskişehir, vericiler...
Eskişehir, vericiler...»

.....

«Çağıran Kartal, kamp...
Çağıran Kartal, kamp...»

.....

«Bizi duyuyorsanız cevap verin...
Bizi duyuyorsanız cevap verin...»

.....

«Konuşan Yüzbaşı Taşkın...
Konuşan Yüzbaşı Taşkın...»

.....

Eskişehir cevap verdi. Gazinodaki hoparlörle aynı zamanda kamptaki bütün üs subaylarının da haberdar edildiği günlük emirlerden sonra, verici merkez, irtibat uçağı T 11 in 13 : 10 da hareket ettiğini bildirdi. Eskişehir Birinci Jet Üssü Levazım Müdürü ve Cevizlik ile Kartal arasındaki kumluk kıyıda sereserpe uzanan Birinci Jet Üssü Dinlenme Kampı Komutanı olan Yüzbaşı Fevzi Taşkın telsiz çadırından çıktı. İrtibat uçağını karşılamak üzere bir kamyonetle Samandıra uçak alanına gitti. Meydana vardığı zaman uçak da inmek üzere idi.

Üs personeline İstanbul'un en güzel yerlerinden birinde bizzat kazma sallayarak son derece konforlu bir kamp hazırlayan Birinci Jet Üssü Komutanı Kurmay Albay Cevat Tüzemen, açıldığı 15 Haziranda beri ancak bir, iki gece kaldığı kampa yine gelememişti. Uçaktan, üssün assubaylardan kurulu beş kişilik cazı çıktı. Caz haftada üç defa kampa geliyor, ayrıca üç gece de filim

Pentagon'da kadınlı erkekli 29.000 memur daimî surette çalışıyor. Fakat dışarıdan gelen alâkalı memurlar, binanın bakımı ile meşgul olanlar, çarşılarda ve dükkânlarda çalışanlar ve misafirlerle bu rakam 36 - 37 bin kişiyi buluyormuş.

Saatlerce gezdikten ve yemeğimizi de oradaki lokantalardan birinde yedikten sonra yeryüzünün en büyük binasından çıktık. Dışarısı da içerisi kadar hayret verici. On binlerce kişinin park edilmiş arabaları ile etrafımız gözün alabildiğine uzanan bir otomobil deryası...

Bundan sonra Avrupalı gazetecilere Amerika'nın sembolü halindeki Capitol binası gezdirildi.

Amerika'daki misafirliğimiz resmen bitmişti. Artık dönüşe hazırlanıyorduk. New-York'da son günümüzü geçirirken Washington'dan Beyaz Saray Basın Sekreterinden bir davetiye aldık. Bizi, Cumhurreisi Eisenhower'in bir basın toplantısında bulunmağa davet ediyordu. Halbuki bir kaç saat sonra hep birden Avrupa'ya uçmağa hazırlanıyorduk. Hemen hususi bir uçakla tekrar Washington yolunu tuttuk. Bu sefer ver elini Beyaz Saray...

Beyaz Evin bahçesi meraklılarla dolu idi. Herkesin elinde birer fotoğraf makinesi. Sanki bir Reisicumhur sarayının bahçesi değil de, bir mesire yeri, Kâğıthaneden bir sahne !...

Bizi aşağı salonda Basın Sekreteri karşıladı. Elimize birer beyaz kart tutuşturdu.

Sonra hep birden harici işlerin idare edildiği yandaki binaya geçtik. Kapılardan yine bir takım hanımlar çıkıyor ama nerede Pentagon, nerede burası !... Hepsi de «kıdemli kaynana» çağını çoktan geçmiş ve çehre züğürdü bayanlar.

Bir kat çıktık, bir kat daha. Halbuki ben senelerce önce Roosevelt ile Beyaz Sarayın en alt katında, kapısının üstü, duvarları, samanla doldurulmuş balıklarla süslü bir salonda konuşmuştum. Basın konferanslarının meşhur dekoru değişmiş. Nihayet en yukarı katta hepimizin fotoğraf makinelerini aldılar. Fotoğraf ve sinema makinesiyle içeriye girecek olan daimî Beyaz Saray muhabirlerine ayrıca birer kart daha veriliyor.

Televizyoncular salonun en başında oturmuşlar, makinelerini kurmuşlardı. Eisenhower daha ortalıkta yoktu. Nihayet sağdaki kapıdan içeriye girdi. Ben hastalıktan yeni kalkmış, henüz kendine gelmeğe çalışan bir adam beklerken baktım ki, güneşte yanmış, sıhhatli, zinde ve şık bir adam.

Sorulan suallere ayakta olduğu halde derhal cevap veriyordu. Gazetecilerden sual soranlardan bazıları ayağa kalkıyor, bazısı oturduğu yerden soracağını soruvordu. Sual sorma sırasını birbirinden kapmak için her sözün arkasından : «Reis Bey... Reis Bey !...» diye parmak kaldırmakta idiler.

Bu arada eski Beyaz Saray basın kurtları :

— Bana öyle geliyor ki... diye başlıyarak konuşulan meseleler hakkında kendi fikirlerini de araya sıkıştırıveriyorlardı.

Asıl enteresan sahne basın konferansının sonunda göze çarpıyordu. Reisicumhur :

— İyi günler... deyip gazetecilerden ayrılırken muhabirler, fotoğrafçılar, televizyoncular âdeta birbirlerinin üzerlerinden atlıyarak can havliyle kendilerini dışarıya atıyorlardı. Salonun hemen yanıbaşında, biraz evvel aldıkları notları bir dakika içinde dünyanın her tarafına ulaştıracak tesisler ve imkânlar hazır beklemektedir. Sıra sıra telefon kablolarının hepsi yarım dakika içinde tamamen doldu. Telgrafhanelerde, telsizcilerin başına üşüşüldü.

BEYAZ EV... — Washington denilince bir çoklarının aklına Beyaz Ev gelir. Bu saray yavrusu Amerikan tarihinin en mühim dekorudur. Washington'a gelenler bir müze gibi burayı gezerler.

POTOMAK... — Amerika'nın hükümet merkezi bir parklar şehridir. Buranın en meşhur parkı da Potomak'tır. Birçok mühim âbidelerle Potomak bir açık hava müzesi halindedir. Kirazlar açtığı zaman milyonlarca insan bu parkı görmeğe gelir.

GAZETECİLER — Avrupa'daki bütün milletlere mensup 34 gazeteci bir senato toplantısından sonra Capitol'de...

YEMEK — Bu resmî dairede her gün 17.000 kişiye yemek servisi yapılmaktadır. İşte Pentagon'da yemek saati.

HİTLER'İ YENEN BİNA !... — İşte yeryüzünün en büyük resmî dairesi meşhur Pentagon !... İçinde 170 merdivenden başka 13 asansör işliyen bu yekpare çatıya «Almanya'yı mağlûp eden bina» da derler. İç içe beş halka şeklindeki bu yekpare binanın yalnız temizlik işlerinde 1000 kişi çalışmaktadır. Binanın önünde 10.000 otomobil rahatça park edebilmektedir...

3 3 3 30

TÜRK TİCARET BANKASI

şube ve ajanslarında bir

İKRAMİYELİ GRUP MEVDUATI

hesabı açtırırsanız...

3 yıl vadeli

3 BİN LİRA

size %**3** faiz ve

30 BİN LİRA

İŞ SERMAYESİ

kazanma şansı sağlar

Yatırılan para		250	500	1.000	2.000	3.000
1.5 sene vadeli	1 kişiye	750	1.500	3,000	—	—
	Ayrıca her gruptan 24 kişiye muhtelif para ikramiyeleri					
3 sene vadeli	1 kişiye	750	1.500	3.000	6.000	9 000
	1 kişiye aylık gelir	30	60	120	240	360
	veya iş sermayesi	2.500	5.000	10.000	20.000	30.000
	Ayrıca her gruptan 49 kişiye muhtelif para ikramiyeleri					

Tamamlayıcı malûmat için şube ve ajanslarımız emrinizdedir.

TÜRK TİCARET BANKASI

YENİ MEVSİME

İki aylık bir fâsıladan sonra 1958/59 futbol mevsimi 27 ağustosta başlıyacak profesyonel lig maçları ile resmen açılmaktadır. 10 takımın iştirakiyle yapılacak karşılaşmalar 8 şubat 1959 tarihinde sona erecek ve kısa bir zaman sonra da yeni ihdas edilen «Türkiye Ligi» başlıyacaktır. Aşağıda profesyonel 1 inci ligin yeni takımı Karagümrüğü ve senenin lig maçlarının fikstürünü bulacaksınız.

Profesyonel 1 inci Lig'in Yeni Takımı

Karagümrük

Türk sporuna uzun yıllar hizmet etmiş ve birçok kıymetli elemanlar hediye etmiş olan Karagümrük Kulübü 32 senelik emeğinin mükâfatını nihayet bu sene birinci profesyonel lige terfi etmekle gördü. 1926 senesinde semt gençleri tarafından kurulan Karagümrük İdman Yurdu kısa zamanda ilerlemiş ve 1932 senesinde gayri federe iken Selâmik'ten gelen muhtelitle ilk yabancı temaslarını yapmışlardı. Kırmızı-siyah formalı Karagümrüklüler bu rakiplerini ilk maçta 3-2 yenip ikincisinde 3-3 berabere kaldıktan sonra 1934 senesinde federe olarak üçüncü lige dahil edildiler.

1941 senesinde birinci lige terfi eden Kırmızı-siyahlılar büyük bir gazaba uğradılar. Teşkilât, kulüplerinin kapatılıp Vefa ile birleşmesini istiyordu. Buna ilâveten de ellerindeki saha alınıp Vefa'ya verilmişti. 1946 senesine kadar battal kalan Karagümrüklüler nihayet cemiyetlerini teşekkül ettirerek beşinci kümede yeniden sahaya çıktılar. Her türlü iddiadan uzak, renk aşkı ve tam bir amatör ruhu ile dolu gençlerden müteşekkil Karagümrük takımı dört sene içinde ikinci kümeye kadar terfi etti ve nihayet amatör birinci kümeye geçti. Burada da başarılar kazanıp profesyonelliği kabul ettikten sonra kümelerinin şampiyonu olarak bu sene birinci lige yükseldiler.

Karagümrük takımı büyük kulüplerimize oyuncu yetiştirmekle tanınmıştır. Meselâ Fenerbahçeli Naci, Galatasaraylı İsmail ve Ahmet, Beşiktaşlı Büyük Ahmet hep Karagümrük kulübünün yetiştirdiği şöhretli futbolcularımızdır. Birinci ligin bu yeni takımına şampiyonada başarılar dileriz.

İLK ANTRENMAN — Karagümrük yeni mevsimi 30 temmuzda Vefa stadında antrenör Halil Özyazıcı'nın idaresinde hafif bir idmanla açtı. O gün stadı 6,000 i aşan bir meraklı kalabalığı doldurmuştu. Bunların büyük çoğunluğunu kulüplerine candan bağlı olan ve her yardımı yapan Karagümrük halkı teşkil ediyordu.

GİRERKEN

TRANSFER — Karagümrük bu sene 255.500 lira transfer bedeli ödedi. Transfer ettiği oyuncular Kadri (yukarıda solda), Turhan, Orhan, Tamer, Kadri, Zekâi, Gökçen, Gazanfer, Bilgin ve Sümer'dir.

KARAGÜMRÜKLÜLER — Takımlarının ilk antrenmanına Karagümrüklüler teberruda bulunarak girdiler. Çalınan davul ve zurnalarla stad bayram havasına büründü. Bu, bir kulüp için büyük kuvvetti.

BU SENEKİ KADRO — Kaleciler : Recai, Tamer, Sümer. Bekler : Recep, Metin, Gazanfer, Erdoğan. Haflar : Cahit, Kadri, Gökçen, Orhan, Bilgin. Forvetler : Fahreddin, Nedim, Aydın, Tarık, Kadri, Zekâi.

YENİ BİR BAYRAK — Bu sene yirmi yedi ağustostan itibaren yine binlerce kişiyi sinesinde barındıracak olan Dolmabahçe Stadı'nın uçaktan çekilmiş bir fotoğrafı. Güneş, yağmur, kar demeden yine binlerce kişi tribünleri dolduracak, etraftaki tepelere taşacak, türlü tezahüratta bulunacaktır. Bu sene Stad'da en büyük yenilik ise Karagümrük'lülerin kapıda dalgalanacak kırmızılı siyahlı bayrağı olacaktır.

1958 - 59 Birinci Profesyonel Lig Maçları Fikstürü

BİRİNCİ DEVRE

BİRİNCİ HAFTA

27. 8. Çarşamba	Beşiktaş - Beyoğluspor
28. 8. Perşembe	Adalet - Kasımpaşa
	Beykoz - Karagümrük
30. 8. Cumartesi	Fenerbahçe - Vefa
31. 8. Pazar	Galatasaray - İstanbulspor

İKİNCİ HAFTA

3. 9. Çarşamba	Galatasaray - Beykoz
4. 9. Perşembe	Beşiktaş - Adalet
6. 9. Cumartesi	Kasımpaşa - Beyoğluspor
	Vefa - Karagümrük
7. 9. Pazar	Fenerbahçe - İstanbulspor

ÜÇÜNCÜ HAFTA

10. 9. Çarşamba	Fenerbahçe - Beykoz
11. 9. Perşembe	Beşiktaş - Kasımpaşa
13. 9. Cumartesi	İstanbulspor - Karagümrük
	Adalet - Beyoğluspor
14. 9. Pazar	Galatasaray - Vefa

DÖRDÜNCÜ HAFTA

17. 9. Çarşamba	Fenerbahçe - Kasımpaşa
18. 9. Perşembe	İstanbulspor - Beykoz
20. 9. Cumartesi	Vefa - Adalet
21. 9. Pazar	Beşiktaş - Galatasaray
	Karagümrük - Beyoğluspor

BEŞİNCİ HAFTA

24. 9. Çarşamba	Vefa - Kasımpaşa
	Adalet - Karagümrük
25. 9. Perşembe	İstanbulspor - Beyoğluspor
27. 9. Cumartesi	Beşiktaş - Beykoz
28. 9. Pazar	Galatasaray - Fenerbahçe

ALTINCI HAFTA

1.10. Çarşamba	İstanbulspor - Adalet
2.10. Perşembe	Galatasaray - Beyoğluspor
4.10. Cumartesi	Vefa - Beykoz
5.10. Pazar	Kasımpaşa - Karagümrük
	Fenerbahçe - Beşiktaş

YEDİNCİ HAFTA

8.10. Çarşamba	Galatasaray - Kasımpaşa
9.10. Perşembe	Fenerbahçe - Karagümrük
11.10. Cumartesi	Vefa - Beyoğluspor
	Adalet - Beykoz
12.10. Pazar	Beşiktaş - İstanbulspor

SEKİZİNCİ HAFTA

19.11. Çarşamba	Beşiktaş - Karagümrük
20.11. Perşembe	İstanbulspor - Vefa
22.11. Cumartesi	Galatasaray - Adalet
23.11. Pazar	Beykoz - Kasımpaşa
	Fenerbahçe - Beyoğluspor

DOKUZUNCU HAFTA

26.11. Çarşamba	Fenerbahçe - Adalet
27.11. Perşembe	Beykoz - Beyoğluspor
29.11. Cumartesi	Galatasaray - Karagümrük
30.11. Pazar	İstanbulspor - Kasımpaşa
	Beşiktaş - Vefa

İKİNCİ DEVRE

BİRİNCİ HAFTA

10.12. Çarşamba	Beykoz - Karagümrük
	Adalet - Kasımpaşa
11.12. Perşembe	Fenerbahçe - Vefa
13.12. Cumartesi	Beşiktaş - Beyoğluspor
14.12. Pazar	Galatasaray - İstanbulspor

İKİNCİ HAFTA

17.12. Çarşamba	Beşiktaş - Adalet
18.12. Perşembe	Vefa - Karagümrük
20.12. Cumartesi	Galatasaray - Beykoz
21.12. Pazar	Kasımpaşa - Beyoğluspor
	Fenerbahçe - İstanbulspor

ÜÇÜNCÜ HAFTA

24.12. Çarşamba	Galatasaray - Vefa
25.12. Perşembe	Beşiktaş - Kasımpaşa
27.12. Cumartesi	İstanbulspor - Karagümrük
	Adalet - Beyoğluspor
28.12. Pazar	Fenerbahçe - Beykoz

DÖRDÜNCÜ HAFTA

31.12. Çarşamba	İstanbulspor - Beykoz
1. 1. Perşembe	Vefa - Adalet
3. 1. Cumartesi	Fenerbahçe - Kasımpaşa
4. 1. Pazar	Beyoğluspor - Karagümrük
	Galatasaray - Beşiktaş

BEŞİNCİ HAFTA

7. 1. Çarşamba	İstanbulspor - Beyoğluspor
	Vefa - Kasımpaşa
8. 1. Perşembe	Adalet - Karagümrük
10. 1. Cumartesi	Beşiktaş - Beykoz
11. 1. Pazar	Galatasaray - Fenerbahçe

ALTINCI HAFTA

14. 1. Çarşamba	Vefa - Beykoz
15. 1. Perşembe	İstanbulspor - Adalet
17. 1. Cumartesi	Galatasaray - Beyoğluspor
18. 1. Pazar	Kasımpaşa - Karagümrük
	Fenerbahçe - Beşiktaş

YEDİNCİ HAFTA

21. 1. Çarşamba	Galatasaray - Kasımpaşa
22. 1. Perşembe	Vefa - Beyoğluspor
	Adalet - Beykoz
24. 1. Cumartesi	Fenerbahçe - Karagümrük
25. 1. Pazar	İstanbulspor - Beşiktaş

SEKİZİNCİ HAFTA

28. 1. Çarşamba	Fenerbahçe - Beyoğluspor
29. 1. Perşembe	Beşiktaş - Karagümrük
31. 1. Cumartesi	İstanbulspor - Vefa
1. 2. Pazar	Beykoz - Kasımpaşa
	Galatasaray - Adalet

DOKUZUNCU HAFTA

4. 2. Çarşamba	Beşiktaş - Vefa
5. 2. Perşembe	Galatasaray - Karagümrük
7. 2. Cumartesi	Beykoz - Beyoğluspor
	Fenerbahçe - Adalet
8. 2. Pazar	İstanbulspor - Kasımpaşa

Hayat

27 nci İZMİR ENTERNASYON

FOTOGRAF : TURİZM FOTOGRAF AJANSI

L FUARININ HAVADAN GÖRÜNÜŞÜ

SUÇLU KİM?

YAZAN: MITCHELL WILSON — ÇEVİREN: FİKRET ARIT

ROY Benson, kardeşinin tarif ettiği köşeye gelince otomobili sonbahar renklerine bürünmüş ağaçlar arasındaki dar yola sürdü. Yüzü, üstüne aldığı tatsız işin tesiriyle asıktı. Fakat ne olursa olsun kardeşini bu tehlikeli maceraya sürükliyen kadını görecekti.

Muhakkak ki bu da uzun boylu, zayıf, ince yüzlü, dalgın bakışlı, güzel bir kadındı. Dorothy de, ondan öncekiler de böyle değil miydi? Fakat Dorothy, Dick'in karısı, iki çocuğunun anası idi. Catherine Hurley ise Mr. Hurley'in karısı.

Dick nihayet itiraf etmiş: «Schaeffer'in, ormandaki boş evinde buluşuyoruz» demişti. «Şimdi orada bekliyor.»

Ev beyaz boyalı, büyük, gösterişli bir yapı idi. Kapının önünde açık bir otomobil duruyordu. Roy otomobilden indi. Dick'in kendisine vermek mecburiyetinde kaldığı anahtarla kapıyı açarak içeri girdi.

Kadın hiç de hayalinde yaşattığı gibi değildi. Bu da güzeldi amma, başka bir güzellikte idi. Ne ümitsiz, ne de korkmuş bir hali vardı. Sadece kızgındı. Roy, hücumdan fazla müdafaa ifade eden yumuşak bir sesle:

— Mrs. Hurley, ben Dick'in ağabeyi Roy Benson'um, dedi. Dick gelmiyor.

Tekrar etti:

— Dick gelmiyor. Bir gün geleceğini de sanmıyorum. Sanmıyorum değil, biliyorum, gelmiyecek. Yaptığınız hatâdır. Hâdiseyi öğrenir öğrenmez hemen bir uçağa atlayıp geldim. Dick'i bu tehlikeli maceradan vazgeçirmeğe çalıştım. Muvaffak da oldum.

Sesi daha yumuşadı:

— Sizi şüpheler içinde bırakmak istemedim. Gelip durumu bildirmeyi daha muvafık buldum.

Kadının gözlerindeki hiddet ifadesi yumuşadı. Düşünceli bir tavırla:

— Belki farkında değilsiniz amma yaptığınızdan herhalde çok memnunsunuz, değil mi Mr. Benson?... dedi.

— Anlamadım.

— Oturun Mr. Benson. Oturun da sizinle biraz konuşalım... Evet... Ne kadar mütecessis bir insan olduğunuzu biliyor musunuz Mr. Benson?...

— Hayır.

— Biliyorsunuz Mr. Benson. Keza bir aziz rolü oynamaktan ne kadar zevk aldığınızı, tavır ve hareketlerinizin gayet tiyatrovari olmasına rağmen elde ettiğiniz sonuçların ne kadar menfi olduğunu da biliyor musunuz?

— Hiç başıma böyle birşey gelmedi.

— Size bir sual daha soracağım Mr. Benson. Bekârsınız değil mi?

Roy gülümsedi:

— Evet. Bu sorunuz öbürküler gibi tahkir edici değil çok şükür.

— Ben bu sorularla yalnız kendimi tahkir ediyorum Mr. Benson.

Roy neşelenmeğe başlamıştı:

— O halde ben kimi müdafaa edeceğim? Sizi mi, kendimi mi?

— Kendinizi. Benim müdafaa edecek tarafım yok. Ben suçluyum.

— Suçlu mu? Neden?

— Size benzediğimden... Mr. Benson, sizin âleminizde olan bir erkek pekâlâ, dürüst iki insanın ileride pişman olabilecekleri ve ortaya çıkınca pek basit ve âdi telâkki edilecek bir hissin tesiri altında kalabileceklerini takdir eder sanıyorum.

— Fakat ben kimseyi itham...

— Evet itham etmediniz. Fakat insanlara acıyan bir aziz rolü oynadığınıza göre baş başa geçecek bu son buluşmaya göz yumamaz mıydınız? Buraya niçin geldiniz?

Roy sıkıntı ile:

— Söyledim ya, dedi. En münasip hareketi yapmak istiyordum.

— Doğru değil. Bunun doğru olmadığını içeri girdiğiniz anda anladım. Siz de henüz yeni anladınız. Konuyu başka bir noktadan ele alalım.

Roy saatine bakarak kalktı:

— Hayır almıyalım.

— Fakat daha çok vaktimiz var. Oturun Mr. Benson, oturun.

Roy, gösterdiği itaatten ve Dick'in hayatına karışmış bu kadının garip sözlerinden şaşırmış olarak oturdu. Kadının hâkim bakışlarında ne bir zafer parıltısı, ne de kızgınlık vardı.

— Eğer yanılmıyorsam Dick'i siz yetiştirdiniz?

Roy, kadına karşı duymağa başladığı garip bir yakınlaşma hissi içinde:

— Evet, dedi. Babamızdan bir şey kalmamıştı. Hiç olmazsa Dick yetişsin istiyordum.

— Siz çalışıp uğraşırken Dick de okula gitti değil mi? Hem en iyisine...

— Onun Harward'a gitmesini ben istedim.

— Dick sizin kendisi için nelere katlandığınızı biliyordu değil mi?

— Ben yaptıklarımı bir fedakârlık olarak kabul etmiyorum. Hem artık Dick'le beraber çalışıyoruz. Benim ortağım. Buradaki şubemizin müdürü.

— İş hayatını seviyor demek?

— İş hayatı onun için biçilmiş kaftandı. Bir aralık üniversitede öğretmenlik yapmak istediğini söyledi amma bunun cıkar bir yol olmadığını çobuk anladı tabiî...

— Üniversite öğretmenliğinin çıkar bir yol olmadığını kendisine ne vakit anlattınız?

Roy tekrar gülümsedi:

— İş hayatına atılması için onu ben zorlamadım.

— Zorlamadınız, fakat ne istediğinizi ona ihsas ettiniz.

— Niçin olmasın? Biz birbirimizi çok seven iki kardeşiz.

Kadın başını salladı:

— Pekâlâ Mr. Benson... Bu evliliği de en çok siz istediniz değil mi?

— Evet. Dorothy iyi kızdı. Tam Dick'in istediği gibi. Dorothy'yi görünce anlamıştım bunu. Onları ben tanıştırdım.

— Niye Dorothy ile siz evlenmediniz?

— Ben mi?... Ben... Evet ben de evlenebilirdim...

Dudaklarını kıstı:

— Dorothy benim tipim değildir.

Kadın yumuşak bir sesle ısrar etti:

— Niye hiç evlenmediniz Mr. Benson? Nedir tipiniz? Söyler misiniz?

— Muhakkak öğrenmek istiyorsanız söyliyeyim... Benim tipim sizsiniz.

Kadın biraz şaşırmış, biraz hoşlanmış olarak arkaya yaslandı:

— Pek mevzu dışına çıkmış olmuyor muyuz?

— Bu garip konuşmıya başladığımızdan beri zaten mevzuun içine girmedik ki... Allahaısmarladık Mrs. Hurley...

— Allahaısmarladık demeyin, beraber çıkıyoruz.

— Şaşırmışsınız siz. Nereye gidiyorsunuz? Aileniz ne olacak?

— Bu ruh hali ile kimseyi görmek istemiyorum şimdi.

Roy üzgün bir tavırla:

— Çok müteessirim, dedi. Bilmezsiniz Dick'in, Dorothy'nin ve sizin için ne kadar müteessirim. Siz hiç de tahmin ettiğim gibi değilsiniz.

— Yani Dick gibi her istediğinizi yapacak bir kimse değil, öyle mi?

— Öyle olsun. Fakat yaptıklarım hep Dick'in iyiliği içindir.

— Düşündükleriniz hep onun iyiliği içindi. Fakat unutmayın ki bu macera, hâdiseye adı karışan insanlar yüzünden başlamıştır. Dick sizin şekil verdiğiniz bir insandır. Yahut sizi memnun edebilmek için kendine şekil vermiştir.

Roy nihayet kabul etti:

— Artık çok geç. Olan oldu.

— Ben, size olandan bahsediyorum. Kendinize bakın. Bugüne kadar daima iki hayat yaşamışsınız. Kendi hayatınızı ve Dick'in hayatını. Siz Harward'a gitmiyebilirdiniz. Fakat Dick'in vasıtasiyle gitmiş oldunuz. Tıpkı Dick'in vasıtasiyle onun flörtleri ile konuştuğunuz, Dick'in vasıtası ile Dorothy ile evlendiğiniz gibi. Buraya da yine Dick'in vasıtasiyle sizin olan kadını görmiye geldiniz.

Roy son derece sarsılmış olarak bu hükmü reddetti:

— Hayır.

Kadın çok sakindi:

— İnkâr etmeyin, dedi. Sizin nasıl bir ruh haliyle buraya geldiğinizi odaya adım attığınız zaman anladım. Halinizden belli idi bu. Haksız mıyım?

— Bilmiyorum... Düşünemiyorum...

— Düşünürsünüz. Söyleyin haksız mıyım?

Roy kısılmış bir sesle cevap verdi:

— Hayır.

Uzun bir sükût oldu. Kadın:

— Affedersiniz, dedi. Size kendinizi göstermeğe mecburdum. Çünkü sizde kendimi buldum.

Elini uzattı. Şefkatle gülümsedi:

— Arabayı Catherine'e bıraktıktan sonra sizi hava alanında bulurum. Catherine Hurley benim kız kardeşimdir. Ben de tıpkı sizinki gibi bir düşünce ile işimi bırakıp buraya geldim.

Roy hayretle kadına baktı:

— Ve benimle alay ettiniz. Niçin amma, halbuki... Hakikaten çok zalimsiniz...

— Siz de öyle. Sizin, hayatınızı Dick'le paylaştığınız gibi ben de hayatımı Catherine ile paylaşmıştım. Bunu daha siz odaya girerken, o hodbince zalim halinizi görür görmez anladım. Fakat artık suçun kime ait olduğunu ikimiz de biliyoruz.

Kendine hâkim olmıyarak heyecanla devam etti:

— Odaya girerkenki halinizi görünce sizi tokatlıyabilirdim. Keşki tokatlasaydım. Fakat şimdi öyle sanıyorum ki siz beni tokatlamak istiyorsunuz.

Roy hafifçe gülümsedi:

— Hayır.

— Öyleyse gidelim.

Roy bir kelime söylemeden kadını takibetti. Evden çıktı. Artık istikbalden ümitli, öğle sonu ılık ve aydınlıktı...

Suvla'dan Selânik'e

ÇEVİREN: ADNAN ERİM

Kitchener, Hamilton'a gönderdiği şifreli telgrafta şöyle diyordu: «Kış mevsimi yaklaşmakta iken arızalı ve askerî harekâta elverişsiz bulunan Suvla bölgesinden çekilmeniz sevkulceyşi bakımdan faydalı olacaktır. Selânik'e göndermeniz lâzımgelen kuvvet şimdilik iki tümendir. Fransızların da ya bir tümen veya bir tugay göndermeleri icabedecektir.»

ÖĞLE olmuştu. Dördümüz birarada öğle yemeği yedik. Sonra Inglefield'ın birliği olan 54 üncü Tümen'in siperlerini teftiş ettik. Tümen efradı iyi çocuklardı.

Oradan Hint Tugayı'nın siperlerine geçtik. Her çukuru birer birer dolaştık. Mevzilerin sol ucuna gelince Peyton bizi karşıladı. Skoç birliğinin istihkâmlarını gezdirdi. Skoç askerleri burada bulunduklarından pek iftihar duyuyorlar. Hemen hemen her siperde periskoplu tüfekler başında nöbetçiler görülüyor. Bunlar parmakları tetikte, gözleri Türk siperlerinde baştan aşağıya dikkat kesilmiş, bekliyorlar. Türk siperleri üzerinde veya kenarında bir gölge gördüler mi tetiğe basıyorlar.

Arada sırada başarılı atışlar yapıyorlarmış. Her üç kurşundan biri hedefe isabet ediyormuş. Mamafih, Türk siperleri de pek uzak değil ya! Hemen hemen burunlarının dibinde. Periskopları olduğundan, siperden başlarını çıkarmadan etrafı görüyorlar, rahatça ateş ediyorlar.

Skoç birliğinden sonra Worcester birliğine sıra geldi. Fakat vakit gecikmişti. Bu birliğin siperlerini süratle gözden geçirdikten sonra Birdwood'la tekrar Anzac'a döndük. Durumu gözden geçirip bir müddet konuştuk.

Akşam olmuştu. Gemiye atlayıp İmroz'a döndüm. Yemeği karargâhımda yedim.

Bugün, muharebenin en sessiz günlerinden biri oldu. Türkler tarafından tek tüfek patlamadı. Bizimkiler birkaç atım tecrübe ettiler. Sonra vazgeçtiler. Sabaha kadar aynı sessizlik devam edip gitti...

26 eylül 1915: Dün gece yarısı Braithwaite cebinde kara bir haberle çıkageldi. 8229 numaralı şifreli telgraf şu kötü malûmatı veriyor:

«Lord Kitchener'den General Sir Ian Hamilton'a — Bulgar ordusunun seferber hale gelmesi sebebiyle, Yunan Hükümeti, Almanlar'ın veya Bulgarlar'ın Sırbistan'a bir tecavüzü karşısında, kendisinin Sırplara yardım edebilmesi için müttefik kara kuvvetlerinin Selânik'e çıkmasını talep etmiştir. Malûmunuz veçhiyle, şayet Bulgaristan, müttefiklerine elini uzatacak olursa, İstanbul ve Gelibolu'ya bol miktarda cephane sevkedilerek sizin durumunuz çok kötü bir vaziyete düşmüş olacaktır. Buna mâni olmak için Fransız Hükümetiyle mutabık kalarak Yunanistan'a 150.000 kişilik bir kuvvetle yardıma karar vermiş bulunuyoruz ve bu yardımın da acele olarak yapılması icabediyor. Bu durum karşısında Çanakkale cephesinden bir miktar kuvvet çekip Selânik'e göndermek lâzım gelecektir. Lâkin şurasını da ilâve etmek isterim ki, bir miktar kuvvet çekiliyor diye Çanakkale'yi tamamen tahliye etmek katiyen bahis mevzuu değildir. Türkler mağlûp edilinciye kadar Gelibolu seferi devam edecektir. Kurmay subayınızın bana vermiş olduğu izahata göre, Suvla civarındaki birliklerinizi o bölgeden çekip Kayacık Ağılı mıntakasına indirmeniz ve böylece kuvvetlerinizin miktarını azaltmanızda bir mahzur olmadığı hakkındaki malûmat, vaziyetinizin ümitli olduğunu göstermektedir. Kış mevsimi yaklaşmakta iken, arızalı ve askerî harekâta elverişsiz bulunan Suvla bölgesinden çekilmeniz, sevkulceyşi bakımdan faydalı olacaktır. Bilhassa, Bulgarlar herhangi bir harekete başlamadan bu plânı derhal tatbik mevkiine koymanızı münasip görüyoruz.

Garp cephesinde, bütün Fransız hatları boyunca, umumi bir taarruz hareketi başlamış bulunmaktadır. Piyade birlikleri de bugün hücuma kalkacaktır. Bu harekâttan müsbet neticeler bekliyoruz. Ümit ettiğimiz başarı elde edilirse, sizin vaziyetinize de istifadeli tesirleri dokunacağı şüphesizdir.

Fransız kuvvetlerinin Anadolu yakasına yeni bir çıkarma yapma plânı, Garp cephesi harekâtının müspet neticesi alınıncıya kadar geri bırakılacaktır.

Çanakkale cephesinden Selânik'e göndermeniz lâzımgelen kuvvet şimdilik iki tümendir. Bunların onuncu ve on birinci tümenler olması şâyânıtercihtir. Fransızların da, Helles'teki birlikleri arasından ya bir tümen veya bir tugay asker göndermeleri icabedecektir. İngiltere'den size bu hafta içinde göndermekte olduğumuz kıta da yolunu değiştirip Selânik'e gidecektir.

Bu durum hakkındaki mütalâanızı derhal telgrafla bize bildiriniz. «Çanakkale Komitesi», mevcut şartlar altında Suvla bölgesinden çekilmenizi münasip görüyor. Mondros limanına muvasalat edecek olan bir 15 lik topun da derhal Belgrad'a nakli zaruridir. Bütün bu hususların tamamen anlaşıldığını bildiren cevabınızı acele bekliyoruz...»

Amin!.. İstedikleri gibi olsun!... Şimdi de Balkan memleketleri için çarpışıp kendi kendimizi kıracağız. Ne yapalım, başka çare yok. Yaşasın Kıral! Çanakkale Komitesini de şeytanlar götürsün!...

Sırplara yardım etmek için, Yunanlılarla beraber Balkan dağlarında ölesiye çarpışacağız. Bizim sayemizde Sırp orduları Tuna ve Belgrad'ı elde tutacaklar!...

Lâkin şurası unutuluyor ki, Tuna cephesi ancak büyük miktarda kuvvetlerle muhafaza editebilir. Çünkü düşman bu hatta pek kalabalık birliklerle hücum edecektir. Çanakkale'de olduğu gibi, orada elimizin altında kudretli donanmamız bulunamıyacak, bizi hiçbir şekilde destekliyemiyecektir! İkmal meselesi ise en büyük dertlerden biri olacaktır. Büyük bir ordunun, dağlık ve arızalı bir bölgede gerek yiyecek, gerekse cephane ikmalini, zamanında ve muvaffakıyetle başarması, zannedildiği kadar kolay değildir!... Balkan dağlarında bu ikmal işi tamamen felce uğrıyacaktır!...

Tuna cephesini muhafaza edebilmek için Tuna nehrinin ağzından Belgrad'a kadar olan bütün bölgeyi hâkimiyetimiz altına almamız icabeder. Aksi halde, düşman birlikleri hatlarımıza kolayca nüfuz edecektir!...

Saat 10.45 te Anzac sahiline ve Suvla'ya gitmek üzere Taylor, Gascoigne, Moore ve Freddie ile yola çıktık.

Anzac mevzilerinde bir müddet tetkiklerde bulunduktan sonra arkadaşlardan ayrılarak irtibat hendekleri boyunca birkaç kilometre yürüdüm. Sık sık rasladığım nöbetçiler ve erler dikkatle vazifeleri başında idiler. Ekserisiyle üçer, beşer kelime konuştuktan sonra, Çikolata Tepesi yakınlarında bulunan General Taylor'un tugayını görmiye gittim. Hava dehşetli sıcaktı.

Tugay tesislerini gezdikten sonra General Taylor'la konuştum. Bu sabah saat 5 te Türklerin ağır toplarıyla kuvvetli bir bombardımana başladıklarını söyledi. İlk hatlar yarım saat müddetle fâsılasız ateş altında tutulmuş. Onun arkasından, Türk piyadesi «Allah, Allah» sesleriyle süngü hücumuna kalkmış. Siperler içinde boğaz boğaza yine kanlı boğuşmalar cereyan etmiş.

Gelecek Hafta:
Suvla cephesinde ilk tahliye başlıyor.

ANZAC'LAR — İngilizler, Avustralya ve Yeni Zelânda sömürgelerinden getirdikleri yerli askerleri kıyasıya ateş hattına sürüyorlardı. Yukarıdaki fotoğrafta, toplarının başında ümitsizce didişen «Anzac» topçu erleri görülüyor.

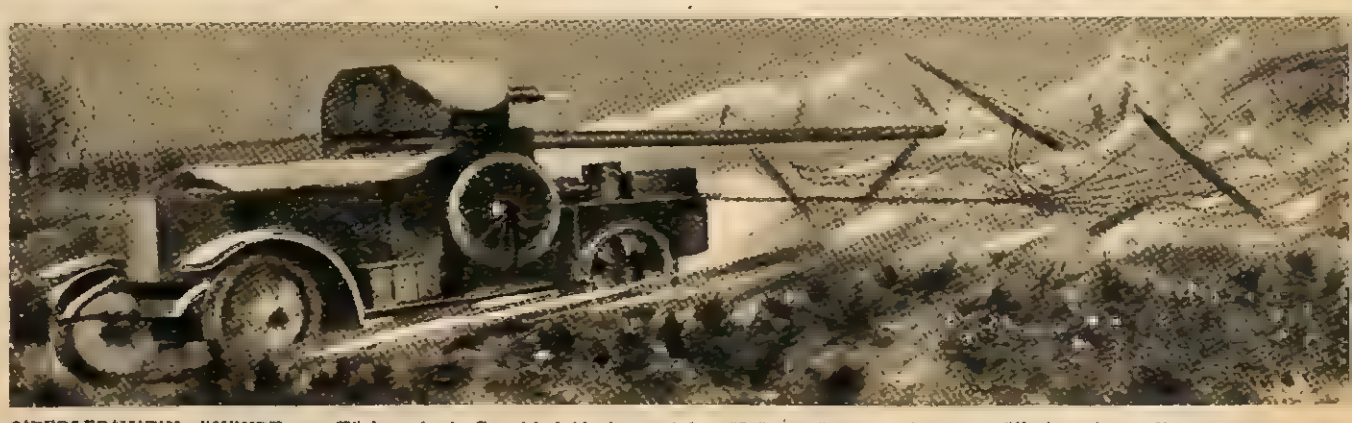

SİPERLERİMİZİN ÖNÜNDE — Türk askeri Çanakkale'de iman dolu göğsünü düşmanın topuna, güllesine siper ediyor, çelikle et çarpışıyordu. Resim tel manialarımızı çekip parçalamıya çalışan bir İngiliz zırhlı otomobilini gösteriyor.

SONBAHAR ve KIŞ TAYYÖR

Hayat **BU HAFTA 1958 - 59 SONBAHAR VE KIŞ MODASININ İLK KREASYONLARINI VERİYOR**

Sonbahar mevsimine girmekte olduğumuz şu günlerde dünya moda otoritelerinin hazırladığı modeller birbiri ardınca dünya basınına aksettirilmektedir. Hayat bu sayısından itibaren sizlere her hafta en meşhur moda evlerinin en güzel kreasyonlarını sunmaya başlıyacaktır.

TAKDİM EDEN: SUAVİ SONAR

DEĞİŞİK YAKALAR — Soldaki Pierre Cardin'den bir modeldir. Dar eteğinin üzerindeki ceketin arkası bulûzan, ön kısmı düğmelidir. İki omuzu birleştiren enli parça tayyörün hususiyetini teşkil eder. Sağdaki Michel Goma'nın modeli ise cepli eteği, kısa ceketi, emprime desenli düğme ve şapkası ile alâka çekmektedir.

SENTÜRLÜ — Michel Goma'nın bu sade modeli, belı kemerli düz bir rob üzerine omuzları reglan, kısa ve düğmesiz cepken tarzında bir ceketle tamamlanmaktadır. Kıyafet aynı kumaştan yapılmış bombeli şapka ile çok şık durmaktadır.

MODELLERİ...

TEK RENK — Pierre Cardin, tek renkle meydana getirdiği bu kıyafette sadeliği ön plâna almıştır. Etek ve ceket düz iplik kesilmiştir. Bedendeki üç tane iri düğme ve kadife şapkadaki fiyonk bu düz modele hayli nüans vermektedir.

BOL ETEK — Desses'in bu zarif modelinde etek hafif kloş, kol ağızları geniş, yaka bebe, beden belden aşağıya doğru hafif bol ve iki düğmelidir.

TÜRKUAZ — Desses, türkuaz renginde kumaştan yaptığı bu tayyörün eteğini verevden, ceketini spor yakalı, takma kollu ve üç düğmeli yapmıştır.

PELERİN — Lanvin Castillo'nun bu yeni tayyör modeli ceketlerin ne kadar kısaldığını belirli bir şekilde gösteriyor. Kısa ve kurvaze olan bedeni dört büyük düğme tutmakta, omuzları pelerin tarzındaki yuvarlak şal bir yaka örtmektedir.

ŞAHESER ROMANLAR'ın
son 3 büyük muvaffakiyeti!

Satış rekorunda "Amber"den hemen sonra gelen roman!

J. Hilton'un en kuvvetli aşk romanı

Kadınlığın şerefini göklere yükselten roman!

GÜVEN YAYINEVİ
Cağaloğlu yokuşu, Narlıbahçe S. No: 11
İSTANBUL

OSMANLI SARAYLARINDA

Harem Hayatının İçyüzü

YAZAN: ÇAĞATAY ULUÇAY

13 Sarayda yapılan düğünlerden sonra, ertesi günü padişah ve valide sultan düğün evine gider orada yapılan türlü eğlencelere ve törenlere iştirak ederlerdi.

GELİN alayının geçeceği yollar İstanbul halkı ile dolup taşardı. Pencereler, kahveler, duvar üstleri halkın en çok durduğu yerler olurdu. Halk alayın uzunluğunu, zenginliğini görerek coşar ve alkışlardı. O gün İstanbul sanki yerinden oynardı. Çalgılar, davullar, zurnalar, tabılhaneler çalınır, herkes bu neşeli ve renkli havaya ayak uydurmağa çalışırdı. Halk, gelin alaylarındaki bu ihtişamı gördükçe, devletin kudretine, ordunun kılıcının keskinliğine inanır, bu yüzden padişahı da, ileri gelen devlet adamlarını da candan alkışlardı.

Gelin alayında tersanelilerin taşıdığı nahıllarla, altın ve gümüş kaplar, bilhassa halkın ilgisini üzerlerinde toplardı. Böylece gelin loş ve basık Harem odalarından ayrılmış, padişahın kendisine tahsis ettiği veya kocasının yaptırdığı saraya yerleşmiş olurdu.

Çoğu zaman, gelin alayından sonra padişah ile valide sultan damadın evine giderlerdi. O gün gitmeseler bile, padişah muhakkak surette ertesi günü gider, akşama kadar düğün evinde kalır, türlü eğlenceler ve törenler tertip ettirerek eğlenirdi.

YERİNDEN KALKMAYAN GELİN

XIX. yüzyılda, gelin alaylarının ve düğünlerin yapılışında eski anane yavaş yavaş bırakılmağa başlanmış yeni yeni usuller konmuştur. Bu yeni usullere nazaran bazan damat saraya geldiği zaman gelin sultanı aşağı salonda tahtvarî bir kanape üzerine oturmuş olduğu halde bulurdu. Nitekim Gazi Osman Paşanın ikinci oğlu Kemalettin Bey Naime Sultanı işte böyle taht biçiminde bir kanapede bulmuş ve merasime başlamak için kendisine ayağa kalkmasını rica etmişti. Lâkin Naime Sultan buna aldırış etmemiş, yarım saatten fazla bir zaman damadı kan ter içinde bekletmişti. Nihayet annesi:

— Kalk kızım... Üzme damadı...

Deyince Sultan ancak o zaman, «Maşallah! Maşallah!...» sesleri arasında ayağa kalkmıştı.

Yine yeni usullere nazaran bu düğünde yatsı namazına kadar çalgılar çalınmış, yenilmiş, içilmişti.

Yatsı namazında damadı, babası Gazi Osman Paşa getirip kızlar ağasına teslim etmişti. Damat gelin odasına girmeden orada bulunan kadınefendiler ve sultanların elini öpmüş, kapısı açık duran gelin odasına girerek namaza durmuştu. Gelin ve damat namaz kılarken, kapıları açık olduğundan herkes onları seyretmişti.

Namaz sona erince, kızlar ağası:

— Allah hayırlı, uğurlu etsin.

Diye bağırmış, gelin odasının kapısını kapayarak merasimi tamamlamıştı.

Büyük masraflar, muhteşem törenlerle düğünleri yapılan sultanların çoğu zaman mesut olmadıkları da görülmüştü.

1 DÜZİNE DAMAT

Bunlara bir örnek vermek için Ayşe Sultanın kısaca hayatını gözden geçirelim. Ayşe Sultan, I. Ahmet'in Kösem Sultandan olan kızıdır. 7-8 yaşında iken Nasuh Paşaya nikâh edildi. Paşanın boğdurulması üzerine 1622 yılında Van Beylerbeyi Hâfız Ahmet Paşa ile evlendirildi. Hâfız Ahmet Paşa da, kardeşi IV. Murat'ın gözü önünde Babüssaâde'nin önünde parçalanınca tekrar dul kaldı. Daha sonraları sıra ile Diyarbakır Valisi Murtaza Paşa, Voynuk Ahmet Paşa ile evlendi.

Ahmet Paşa da ölünce Ayşe Sultan yine boşta kalmadı. Devrinin gözü pek vezirlerinden İbşer Paşa ile evlendi.

Fakat İbşer Mustafa Paşa o vezirlerden değildi. Başta IV. Mehmet gibi çocuk bir padişah vardı. İstanbul anarşi içinde idi. Anadolu'da Celâliler cirit oynuyorlar, halkın malını ve canını çekirge âfeti gibi kemirip duruyorlardı. İbşer Mustafa Paşa bundan faydalanmış, bir çok Celâlîyi temizlemiş âdeta fermanlı baş Celâlî olmuştu. Anadolu'da ve İstanbul'da bulunan devlet adamları şerrinden korkuyorlardı. İstanbul'daki azgınları da temizlemek lâzımdı. Bunun için de cesur ve azılı bir veziriâzam lâzımdı. Bu da ancak İbşer Mustafa Paşa olabilirdi. Derhal Veziriâzamlık fermanı ile Ayşe Sultanla evlenmesi emri gönderildi. Koca kurt kendisine o kadar çok güveniyordu ki, kendisini öldürecek hiç bir kimsenin karşısına çıkacağını ummuyordu. Bu yüzden teklif edilen Sadrâzamlığı ve damatlığı derhal kabul etti, ağırlığını gönderdi.

Ama, kaderi Ayşe Sultanın diğer kocaları gibi, onu da ölüme mahkûm etti; İstanbul'da çıkan bir ihtilâl sonunda Ayşe Sultanla evlenmesinden bir kaç ay sonra İbşer Mustafa Paşa da öldürüldü. Onun öldürülmesine pek çok kimseler sevindi. Çünkü beş, altı sene önce, karısının namusu ve şerefini Deli İbrahim'e karşı korumak için ayaklanan Yardar Ali Paşayı hile ile yakalamış ve kafasını vurdurmuştu. Bunu İstanbul'da ve Anadolu'da duymıyan kalmamıştı. Daha o zamanlar namuslu kimseler, İbşer Mustafa Paşaya beddua etmişler, kendisine ağır bir ceza vermesi için Tanrıya yalvarmışlardı.

Damatlar hükümdar kızlariyle evlendikleri için, eşlerine karşı saygı gösterirler, ellerinden geldiği kadar hoş tutmağa çalışırlardı.

Bunun en güzel örneği Şah Sultanın boşanmasıdır. Şah Sultan, Yavuz Sultan Selimin kızıdır. Devri vezirlerinden bilgin ve kıymetli tarihçi Lûtfi Paşa ile evlenmişti. Lûtfi Paşa bilgili olmakla beraber haşin bir adamdı.

Veziriâzam olduğu zaman, çok sert cezalar verirdi. Halk Paşanın zulmünden inliyordu. Sadrâzamlığında bir kadını bir erkekle fena bir vaziyette yakalamışlardı. Subaşılar, suçluları doğruca Lûtfi Paşa'ya getirdiler. Durumu anlattılar. Lûtfi Paşa hikâyeyi dinledikten sonra ibret olsun diye kadının uzuvlarından birine korkunç bir ameliyat yapılmasını emretti.

EVİNDEN KOVULAN DAMAT

Böyle bir ceza, Şah Sultanın canını sıktı. Lûtfi Paşa eve gelince ona bağıra bağıra söylenmeğe başladı. Yaptığı işin dine ve edebe aykırı bir cinayet olduğunu söyledi. Lûtfi Paşa da iyice kızmıştı. O da bağıra bağıra Şah Sultana çıkıştı, eğer bir daha böyle bir kadın getirirlerse yine aynı cezayı vereceğini söyledi. Bunun üzerine Şah Sultan dayanamadı Lûtfi Paşaya:

— Sen inatçı, zalim ve edepsiz bir adamsın!...

Diye hakaret etmeğe başlayınca Paşa kükredi, gaddaresini çekerek Şah Sultanın üzerine saldırdı. Bu gürültüyü, bağırıp çağırışmayı işiten harem ağaları ve cariyeler koşarak odaya girdiler, Lûtfi Paşayı yaka paça, sille tokat konaktan dışarıya attılar.

EMİNE SULTAN — *XIX. asırdan önceki sultanlara ait resimler azdır. Giyiniş ve ziynetleri hakkında fikir vermek için Sultan İbrahim'in kızı Emine Sultan'ın resmini dercediyoruz.*

Padişah, bunu Osmanlı hanedanına büyük bir hakaret olarak kabul etti. Derhal Lûtfi Paşayı damatlıktan ve Veziriâzamlıktan attı.

Bazı damatların çapkınlık yaptıkları cinsî sapık oldukları da yine eşleri sultanların yazdıkları mektuplardan anlaşılıyor. Yavuz Sultan Selim'in diğer kızı Fatma Sultan, Mustafa Bey (paşa) ile evli idi.

Mustafa Bey, Antalya Sancak Beyi olduğu zaman, bir çok arkadaşlar edinmiş, eşi Fatma Sultanı bir tarafa bırakarak bazı acayip kimselerle düşüp kalkmıya, karısını ihmal etmeye başlamıştı.

Bu yetmiyormuş gibi, Fatma Sultana yiyecek, içecek ve giyecek gibi şeyler de almıyarak büyük sıkıntılara sokmuştu.

Fatma Sultan ilk önce kocasiyle şiddetli kavgalar etti, tehdit etti, Fakat Mustafa Bey bunlara aldırmayınca babası Yavuz Sultan Selim'e şikâyete karar verdi. Çoktan beri, babasına kocasını anlatmak istiyordu. Çünkü Yavuz'un sağı solu yoktu. Kızdığı vakit erkek, kız demez başını vurdururdu. Karısı Hafsa Sultan bir ağa için iltimas ricasında bulunmuş, buna öfkelenen padişah güzel Hafsa Sultanı İstanbul'dan sürerek yıllarca yanına uğratmamıştı. Eğer kendine de kızarsa hali ne olurdu? Muhakkak surette başını vurdururdu. Fakat Mustafa Paşanın hali de dayanılmaz olmuştu. Nihayet her şeyi göze alarak babasına ve aynı şekilde dadısına şu içli ve acıklı mektubu yazarak gönderdi :

«Yüzümü yerlere sürerek halimi size şöyle arzederim... Sultan babam dirliğim yokdur. Bir kişiye düştüm ki, beni kelp hesabına saymaz. Elin oğlanlarını zulümle atasından, anasından alır. Heman işi gücü oğlanlar derdindedir. Benim devletlû Padişahım, bir yıldır bunda gelelidenberu bir gün bir saat gülmedim. Bir kaftanını giymedim. Bir hil'atını görmedim, dul avret gibi dirilirüm. Mustafa kulunuz ile Kethüdası Davut ile ittifak berkidip gece gündüz yemekte içmekte, oğlanlar ile bana itibar etmeyüb dürlü fesatlar ederdi. Benim devletlû ve saadetlû padişahım, ben biçareyi bu gurbetten halâs edesiz. Devletlû Sultanım, devletlû didarınıza şol kadar müştak oldum ki, dille vasfetmelu değildir. Heman devletlû Sultanımın eşiğine yüz süreyim, ölürsem bâri hasret ölmiyeyim. Ve benim devletim ve saadetim Sultan babacuğum, vallah ve billâh ve tallâh eğer yek zerre kadar suçum günahım var ise bana inanmazsanız Antalya Kadısına sorun, benim halimi ki, ben bunda neler çekerim, onlar bilürler. Benim devletim ve saadetim Sultanım babacığım, kabalar yerine abalar giyem, arpa ekmeğin yiyem, tek Sultanımın devletlû eşiğinde olam. Sultanımdan temenna ve istid'a oldur kim, ben biçareye icazet buyura, varam Sultanımın eşiğinde olam. Nice kişiler, it, kuş Sultanımın saye-i devletinde hoş geçerler birisi ben biçare olayım. Tek bu gariplikte kalmıyayım. Bâki ferman Sultanım. *(Devamı gelecek sayıda)*

MİHRİMAH SULTAN — *Kanuni Sultan Süleyman'ın biricik kızı, ünlü Veziriâzam Rüstem Paşa'nın karısı Mihrimah Sultan, babasına her dediğini yaptırmağa muvaffak olmuş, II. Selim'e taht yolunu açmıştır.*

SÜFERA SALONU — *Abdülmecit kızlarının çoğunun düğününü Dolmabahçe Sarayı'nda yaptı. Padişah, sefirleri «Süfera Salonu» denilen dairede huzuruna kabul ederdi. Bu salon mabeynin üzerine râslamaktadır. Bir tarafı denize bir tarafı bahçeye nazır olan salona küçük bir bekleme salonundan girilir. Salonu nefis tablolar ve XV. Lui stilinde enfes bir oda takımı süsler.*

MÜZİK

SUGAR MOON

Pat Boone'un sevilen bir şarkısı

Oh sugar moon come out tonight,
Bring me your glow of angel light,
Here in my arms a love will bloom if you will shine.
Oh sugar moon while you shine down from up above
I'll hold her close and talk sweet love.
And in your glow we'll hear love's tune then she'll be mine
Oh, sugar moon.

İstanbul Radyosunda Bu Hafta

CUMARTESİ GECESİ İÇİN MÜZİK — (23.8.1958) «22.30 - 23.15»: Bu program günümüzden sevilmiş şarkılar, dans ve caz müziğinden ibaret. İlk parça : Love Me Forever. Eydie Gorme söylüyor. İkinci melodi : All I Have To Do Is Dream. Everly Brothers'dan dinliyeceksiniz. Sonra George Hamilton'un söylediği Who's Taking You To The Prom, Sam Cook'dan All Of My Life, Eydie Gorme'den Let Me Loved, Nat King Cole'den Red Sails In The Sunset ve Dinah Shore'dan son günlerin en sevilen melodilerinden Till... Program 23.15 e kadar çeşitli orkestralardan dinliyeceğiniz dans ve caz parçaları ile devam edecek.

TATİL GÜNÜ MELODİLERİ — (24.8.1958 Pazar) «14.00 - 14.30»: Yine günümüzün sevilen parçalarının yer aldığı bir program. Dinliyeceğiniz melodilerden bazıları : Wear My Rind Around Your Neck. (Elvis Presley), The Only Man On The Island (Vic Damone), Torero (Renato Carosone), Little Serenade (Ames Brothers), Tequila (The Champs) ve program (Eddie Calvert) in Mandy adlı parçası ile bitiyor.

SECRETLY

Jimmie Rodgers'ın sevilen bir şarkısı

Why must I meet you in a secret rendezvous ?
Why must we steal away to steal a kiss or two ?
Why must we wait to do the things we want to do ?
Why, oh, why, oh, why, oh why, oh, why ?
Wish we didn't have to meet secretly,
Wish we didn't have to kiss secretly;
Wish we didn't have to be afraid
To show the world that we're in love
Till we have the right to meet openly,
Till we have the right to kiss openly;
We'll just have to be content to be in love secretly
Why must we wait until we're dancing cheek to cheek,
To whisper all the words of love we long to speak ?
Why must our love be like a game of hide-and-seek ?

PLATTERS GRUPU VE Twilight Time

1956 yılının son aylarında beş siyahiden müteşekkil bir şarkıcı grupu, birbiri ardından yayınladıkları plâklarla kısa bir müddet içinde müzik dünyasında ismi en çok geçen topluluklardan biri haline gelmişti. Platters Grupu adını taşıyan bu topluluk geçen bir yıl içinde sadece verdikleri konserlerle alâka çekmiş, hususiyetlerini belirten mükemmel melodileri müzikseverlere takdim etmeyişleri yüzünden orijinalitesini bir hayli kaybetmiş ve bazı kimseler onların bu muvaffakıyetinin geçici olduğunu bile iddia etmişlerdi.

Fakat Platters'ler kendilerini sadece basit bir rock'ın roll grupu olarak kabul edenleri yanıltıyor, zaman geçtikçe popüler müziğin kıymetli temsilcileri olduklarını ortaya koyan icraatta bulunuyorlardı.

Bunun en bariz misali de son plâkları «Twilight Time» adlı yavaş ve hoş melodi idi. Muvaffakıyet ilk defa 18 nisanda Amerika'da bir bomba gibi patladı. Unutulmaya yüz tutmuş diye bahsedilen Platters Grupunun plâğı doğrudan doğruya Sevilen Plâklar listesinde 7 nci duruma yükselmişti. Plâk listede bir füze hızı ile yükseldi, bir hafta sonra Champs grupunun sevilmiş parçası «Tequila» yı tahtından indirerek birinciliğe kuruldu.

Grup Amerika'da «Only You», «The Great Pretender», «Magic Touch» ve «My Prayer» gibi plâklarla muazzam bir muvaffakıyet kazanmış, sayısız televizyon programları, konserler onları meşhur etmiş, «Rock Around The Clock» ve «The Girl Can't Help It» filimleri isimlerini bütün dünyaya duyurmuştu. İngiltere'de «Magic Touch» hariç, yukarıda bahsettiğimiz plâkların hepsi sevilen plâklar listesine girmiş, ayrıca «You'll Never, Never Know», «It Isn't Right» ve «I'm Sorry» adlı plâklar da satış rekorlarına doğru yaklaşmışlardı.

Bundan başka İngiltere'de 1956 da yapılan ankette en sevilen şarkıcı grupları arasından Four Aces grupunu müteakiben ikinci seçilmişler. Londra ve New York şehirlerindeki konserlerinden sonra da İngiliz müzikseverlerini büyüliyerek 1957 deki ankette birinciliği kazanmışlardı.

Platters Grupunun faaliyeti tek plâk yayınlarına inhisar etmekle kalmayıp, Mercury Şirketi hesabına doldurdukları «The Flying Platters» isimli albüm Amerika'da ve Avrupa'nın belli başlı memleketlerinde pek çok müşteri bulmuştur.

Şu anda bu sevilmiş grup büyük bir Avrupa turunu tamamlamış bulunuyor. Büyük sergisi dolayısiyle Avrupa'nın sanat merkezi haline gelen Brüksel dahil, birçok büyük şehirlerde verdikleri konserler Platters adını şöhrete bir nebze daha yakınlaştırmıştır.

Mayıs içinde bir İtalyan şirketi hesabına çevirdikleri filmi tamamlıyan Platters Grupu aynı ay içinde Roma'da Ed Sullivan Televizyon programları için bir filim çevirmişlerdir.

Bu arada grupu meydana getiren kıymetleri de sizlere tanıtmak faydalı olacaktır. Topluluğun birinci tenoru New Jerseyli Tony Williams, ikinci tenoru ise St. Louis'li eski taksi şoförü David Lynch'tir. Bariton Paul Robi grupun aranjmanlarını kaleme alır, Kansas City'li sempatik Herbert Rees ise bas kısımlarını idare eder. Güzel Zola Taylor grupun yegâne kadın şarkıcısıdır.

Platters'ler beş kişilik bir grup olmalarına rağmen bir altıncıları mevcuttur ki, Buck Ram adlı bu şahıs daima arka plânda kalır. Buck Ram grupun manejeridir. Platters'lerden önce meşhur Benny Goodman, Count Basie, Duke Ellington ve Dorsey kardeşlerin manejerliğini yapmış olan Buck Ram aynı zamanda «The Great Pretender», «Only You» ve «The Magic Touch» gibi grupun favori şarkılarının yazarıdır.

HABERLER

• Şarkıcı Tony Bennett, Budd Schulberg'in «Bridge At Remagen» adlı filminde yer alacak.

• Lana Turner çevireceği bir kovboy filminde birkaç şarkı söyliyecek.

• Prodüktör Samuel Goldwyn, «Porgy And Bess» filminin bütün dünyada yalnız İngilizce olarak gösterileceğini açıkladı. Sahnede büyük muvaffakıyet kazanmış bulunan bu eserin değişik lisanlara çevrildiğinde kıymetinden pek çok şey kaybedeceği söyleniyor.

• «Hamsi Koydum Tavaya» adlı popüler melodimizin Amerikan aranjmanı yeni dünyada umulan ilgiyi görmedi.

• Rosemary Clooney'nin bir yıl müddetle gece kulübü programlarından çekileceği söyleniyor. Sevimli şarkıcı ekim sonuna doğru dördüncü çocuğunu dünyaya getirecek.

• «Belafonte Sings The Blues» adlı albüm Amerika'da satışa çıkarıldı. Sanatkâr, albümde sevilmiş parçaları okuyor. Son günlerde filim işlerine dalmış bulunan Belefonte'nin yeni albümler doldurması müzikseverleri memnun ediyor. Şarkıcının sahibi bulunduğu filim şirketi halen iki filmin çevrilmesiyle meşgul. Bunlardan birinin «Odds Against Tomorrow» adlısı Kuzeyli bir zenci ile Güneyli bir beyazın beraberce bir bankayı soymalarını hikâye ediyor. Diğeri ise 1870 de West Point Askeri Akademisi'ne yazılan ve mezuniyetinden sonra beyazlara karşı savaşmak üzere kabilesine dönen bir Kızılderilinin macerasını anlatıyor. İnanılır kaynaklardaki söylentilere göre Belafonte bu iki filmi tamamladıktan sonra Rus yazarı Puşkin'in hayatını filme alacakmış.

• Little Richard müzik dünyasından elini eteğini çektiği halde plâkları hâlâ yayınlanıyor. Son plâkta Richard'ın belki en vahşi tarzda söylediği «Ooh ! My Soul» adlı bir şarkı var. Diskin diğer tarafı ise biraz eski moda bir parçayı taşıyor : «True, Fine Mama».

• McGuire Kardeşlerin «Ding Dong» ve «Since You Went Away To School» adlı iki yeni şarkısı müzik itibariyle mükemmel ama, performansın mükemmeliyetine rağmen sözlerin yavanlığı plâğı listeye girmekten alıkoyacağa benziyor.

• Connie Francis'in ilk LP albümü «Who's Sorry Now» ismini taşıyor. Albümde sanatkârın aynı ismi taşıyan melodisinden başka «I'm Begining To See The Light», «If I Had You» gibi şarkılar da yer almış.

• Glen Mason'un yeni plâğında «I Know Where I'm Going» ve Autumn Souvenir» isimli iki yavaş ve romantik melodi bulunuyor.

SUSİ WONG

11 YAZAN : RICHARD MASON — ÇEVİREN : SADUN ALTUNA

SANATKÂR olduğum için elâlemin dedikodusuna kulak verecek cinsten de değildim. Burada, Hong Kong'da böyle düşünmek kolaydı. Ama İngiltere'de iş değişiyordu. Londra sokaklarında bizi kol kola gören eş dost kimbilir nasıl dudak bükeceklerdi. Buna rağmen açık fikirli ahbaplarımın bu kızı bağırlarına basacaklarına da emindim. Bana cesaret veren cihet de bu idi. Diyelim ki, onlar da Susi Lomax'ın bir Hong Kong batakhanesinden gelişini hoş karşılamadılar. İşte bu takdirde bizim için tek çıkar yol, Uzakdoğu'da yerleşmekti. Dünyanın bu ucu bucağı belirsiz kısmında elbette sığınacak, her türlü dedikodudan uzak yaşıyabilecek bir yer bulurduk. Vakıa, burada da yerli bir kızla evlendiğim için pek cemiyetlere giremezdim, ama bu umurumda değildi. Esasen çocukluğumdan beri kuru kafaların toplandığı sosyetelerden son derece nefret ederdim.

Tek arzum resim yapmaktı, durmadan dinlenmeden resim yapmak. Sevdiği modeliyle evlenen ilk ressam da herhalde ben olmıyacaktım. Şu halde...

Kafamda bu düşünceler dolaşırken bir telgraf geldi.

■

Ömrümde bu kadar uzun bir telgraf görmemiştim. New - York'tan, Mitford tesislerinin basın bürosundan geliyordu :

AMERİKANIN EN BÜYÜK SANAT MECMUASI FORUM ESERLERİNİZİ ÖZEL BİR SAYI OLARAK YAYINLAMAK ARZUSUNDADIR PASTEL SULUBOYA YAĞLIBOYA HONG KONG RESİMLERİNİZDEN GÖNDERİNİZ AYRICA SİZİ İKİ AY İÇİN JAPONYAYA GÖNDERMEK NİYETİNDEDİR MASRAF TAMAMEN MECMUAYA AİT OLACAKTIR KABUL ETTİĞİNİZ TAKDİRDE DURUMU ACELE TELLEYİNİZ

Telgraf bununla bitmiyordu. Amerikan Doları olarak verilecek yol harçlığından da bahsediliyordu. Rakam o derece yüksekti ki, ister istemez, yanlışlıkla birkaç sıfır ilâve edildiğini zannettim. Bu para ile ikimiz bir sene Çinli Mandarin'ler gibi yaşıyabilirdik.

Bir solukta postahaneye koşarak kabul ettiğimi telle bildirdim ve emin olmak için de ödeneğin bir daha teyidini istedim.

Ertesi sabah gelen cevapta bildirilen miktar dünkünün tıpatıp aynı idi. İçimi, akrep görmüş gibi ürperten Rodney o anda yanımda olsa idi, boynuna sarılacaktım. Mitford ne de olsa Rodney'in amcası idi ve bütün bu işleri netice itibariyle ona borcluydum.

Çok geçmeden bir telgraf daha aldım, bu defa da Bank of Shanghai' dan gidip istediğim kadar avans çekebileceğim bildiriliyordu.

Susi'ye baktım. Düşüncemi sezmiş olacak ki :

— Hiç endişe etme Robert... İki ay göz açıp kapayıncaya kadar geçer. Ondan sonra gene beraber olacağız... dedi.

Birlikte bankaya giderek parayı aldık. Bundan sonra alış verişe çıktık. Susi'ye felâket gecesinden sonra pek fazla birşey alamamıştım. En lüks mağazalara uğrıyarak, ipekli entariler, ayakkabılar, birkaç düzine naylon çorap, çantalar, Paris menşeli parfümler, bütün bunları içine koymak için de bir bavul satın aldık. En sonunda da Susi'ye bir hesap açmak için bankaya uğradık.

Dostum Gordon Hamilton bizi büyük nezaketle karşıladı, çek defterini Susi'ye uzatırken şöyle dedi :

— Paraya ihtiyacınız olduğu zaman doğruca bana gelin Miss Wong. Ben çeki doldururum, siz de sadece imza edersiniz.

Susi, ilk imtihanını o anda geçirdi. Bir masaya oturarak deftere merasimle ve bir ilkokul talebesi titizliğiyle SUSİ WONG yazdı. Yazarken dilinin ucunu dudaklarının arasında sıkıştırıyordu.

■

Ertesi gün öğle vakti beni Japonya'ya götürecek uçakta oturuyordum. Uçak havalanırken demirparmaklıklara dayanmış olan Susi'yi bir müddet daha seyrettim. Koskoca mendilini sallıyarak beni selâmlıyordu. Az sonra bir nokta halinde kaldı, iki saniye sonra bu noktacığı da gözden kaybettim.

Dünyamızın sathından çok yükseklerde, deniz ve karaların üzerinden kuzey batıya doğru yol alırken, iki ay, yahut sekiz hafta sonra sevdiğim kadına gene kavuşacağım... diye düşündüyordum.

Güneş batarken altı bin metre yükseklikte uçuyorduk. Ufuk, portakal renginde bir ışık içinde yanıyordu. Çok geçmeden gece, mor renkte örtüsünü bu ışık deryasının üzerine örttü.

■

Uzun boylu, sarışın hostes, sisle karış yükseklikte bir sofra kuruluyor, çiçekli kimonolar giymiş kızlar serçeler gibi zıpkıya zıpkıya gelerek minik kapların içinde bana yemek yediriyorlardı. Yıkanacağım zaman da tahta tekneyi kaynar su ile doldurup, sonra da gelip sırtımı keseliyorlardı. Giyinmek yahut soyunmak istediğim zaman gene aynı merasim. Hâsılı, eşi emsali bulunmaz sihirli bir âlemde yaşamaktaydım sanki.

Sabahları hasır üzerine serilmiş yer yatağımda doğrularak bahçeye bakardım. Orada, kanarya sarısı renkte dar pantolonlar giymiş ayağında düz bale ayakkabıları olan modern kılıklı bir kız dolaşır, topladığı gülleri koluna asılı sepete koyardı. Önceleri, muhakkak bir Avrupalı olacak diye düşündüm, belki de bir Fransız'dı. Ama dikkatli bakınca misafirhanenin sahibesi Madame Butterfly olduğunu hemen anladım.

Bu tezatlar diyarına gün geçtikçe kanım daha ziyade kaynıyordu. İki dünya, iki zaman arasına sıkışmış bu sevimli varlıkların misafirperverliği, geleneklere bağlılığı, kadınlarının büyüleyici zarafeti beni hayran bırakmıştı.

Herşeye rağmen yokluğunu daha büyük şiddetle duymağa başladığım biri vardı : Susi. O da burada olsaydı, kendimi saadetin zirvesinde hissedecektim.

İçimi bir kurt kemirmeğe başlamıştı. Hareketimden önce Susi'ye neden evlenme teklifi yapmadığım için kendi kendime içerliyordum. Bu kızın hasretiyle bu derece yanacağımı ummazdım. Bağdaş kurmuş vaziyette sofraya oturduğum, geceleri masal bahçelerini andıran parklarda ateş böceklerini seyrettiğim veya şahane kimonolara baktığım zamanlar yalnızlığımı daha ziyade anlıyordum.

Teselli bulduğum tek şey, Susi' den sık sık aldığım posta kartları idi. Hong Kong'dan ayrılmadan önce bunlardan bir sürü almış, üzerlerine de Forum mecmuasının Tokyo adresini yazmıştım. Gwenny kartların arkasına birkaç kelime karalıyacak, Susi de imza edecekti.

Bu kartlar muntazaman elime geçiyor, herbirini defalarca okuyordum. Bir keresinde Nam Kok'un bütün kızları da imzalamışlardı. Japonya dahilinde yaptığım seyahatlerde de hepsi beni buluyordu. Tekrar Tokyo'ya döndüğüm zaman, Ginza Caddesi'ndeki mağazaları bir bir dolaşarak Susi'ye hediyeler aldım. Bu arada arkadaşlarını da unutmadım. Kartlardan birinde Susi söz arasında bir Japon şemsiyesinden bahsetmişti. Bütün bir günü bu işe sarfederek şemsiyelerin en güzelini aldım. Pembe ipekliden, üzerinde donuk mavi renkte benekler bulunan bu şemsiye eşine ender raslanan cinstendi.

Hediyeleri aldıktan sonra, günleri saymağa başladım. Daha üç hafta geçecek, sonra birbirimize kavuşacaktık.

■

Seyahatimin son uğrağı olan Hokkaido Adası'na gitmek üzere eşyalarımı toplarken Forum'un hademesi bana haftalık paramla, postamı getirdi. Önce en üstteki kartı elime aldım.

Susi'den geliyordu. Ama, bu defa çokça yazı vardı. Okuyunca, plânlarımın alt üst olduğunu anladım.

Şöyle yazıyordu :

«Ah Robert, feci birşey oldu. Kantonlu kız ağıza alınmıyacak kadar korkunç birşey söyledi ben de hiddete kapılarak bu işi yaptım. Diğer bütün kızlar bana hak verdiler. Gwenny sana hâdiseyi bütün tafsilâtı ile yazacak. Robert'cığım, bu Kantonlu kız çok kötü. Seni seviyorum.

Susi»

Gene ne olmuştu Allahım ? Kantonlu kız dediği Betty Lau'dan başkası olamazdı, yani Susi'nin öteden beri nefret ettiği Betty...

Kendi kendime kurmağa başladım. Herhalde, benimle geçirdiği kı-

sa macerayı yeniden konu yapmış olacaktı. Susi de kıskançlığın, daha doğrusu bana olan bağlılığının tesiri altında bu işi yapmıştı. Ama yaptığı ne idi, işte beni çıldırtan şey buydu...

Bavulları tekrar açarak eşyaları çıkarttım. Bu şartlar altında seyahat etmeme imkân yoktu. Önce ne olup bittiğini öğrenmem gerekiyordu.

Gwenny'nin mektubu ertesi sabah geldi. *(Devamı gelecek sayıda)*

Sizin için çalışıyorlar!

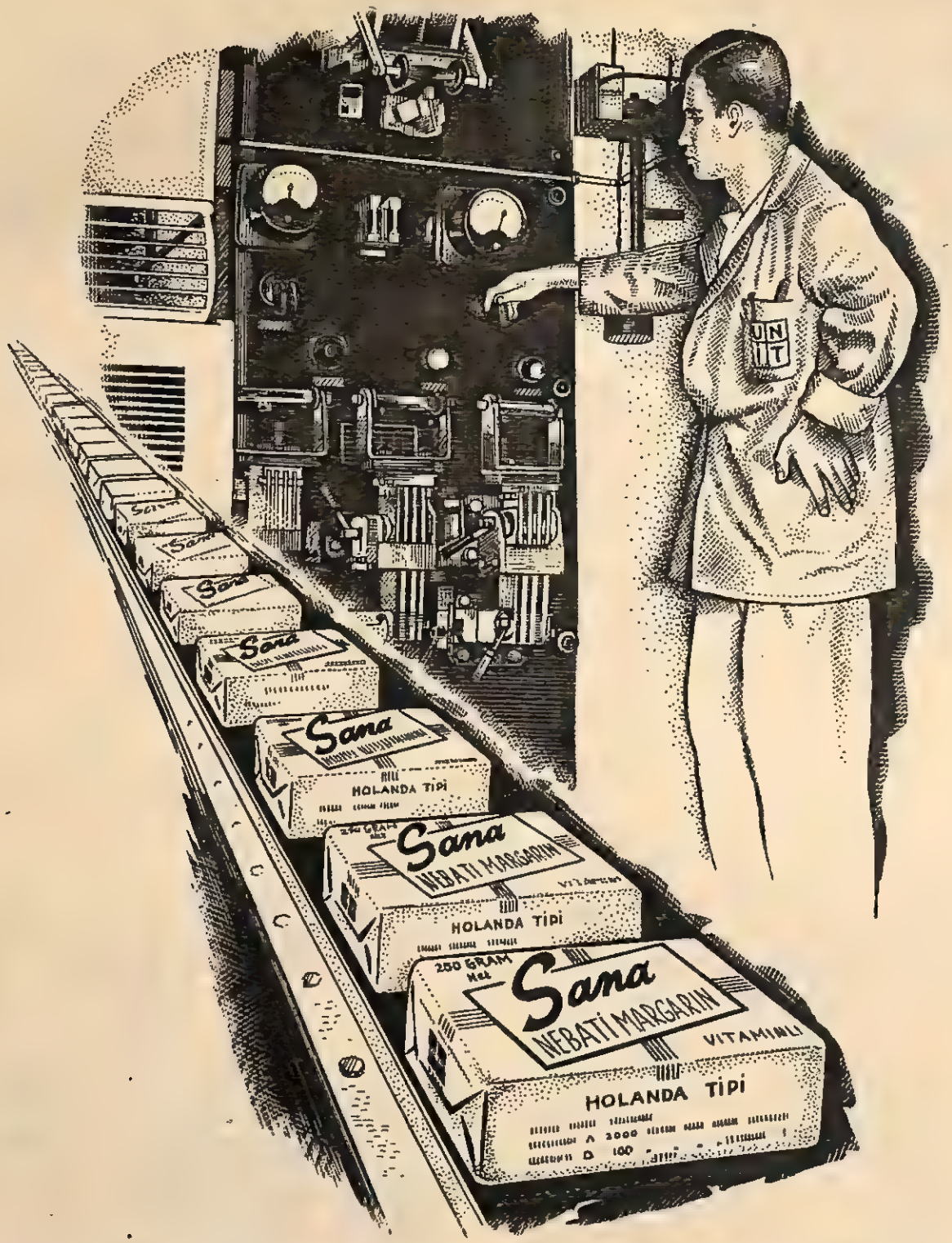

Grafika

Bir kaç cinsi müstesna olmak üzere nebatî yağlar tabiî hallerinde iken mayidirler. Nebatî yağlardan yapılan SANA ve VİTA gibi margarinler için muayyen bir kıvamı haiz yağlara ihtiyaç vardır. Bu da, mayi halindeki yağların sert yağ haline çevrilmesini icap ettirmektedir ki bu ameliyeye "yağların sertleştirilmesi" denmektedir.

Yukarıdaki resimde, bu emeliyede kullanılan muhtelif tesisattan ancak bir kısmı görülmektedir. Dünyanın her tarafında fabrikalara sahip bulunan ve SANA ile VİTA yağlarını imâl eden Unilever, yağları sertleştirmede ihtisas sahibidir.

Gayemiz, yüksek evsafli yiyecek maddeleri imâl etmek ve bunları çok makûl fiyatlarla satmaktır. Türk-Hollanda sermayesinden meydana gelmiş olan Unilever-İş Türk Ltd. Şti., tecrübe ve kaynaklarını işte bu şekilde halkın hizmetine arzetmektedir. Yalnız Türkiye'de değil, dünyanın 57 muhtelif memleketinde Unilever bu şekilde çalışmaktadır.

Unilever - İş Türk UNIT *Sizin için çalışıyor*

V 69

İSVEÇ KIRALI DİNLENİYOR

İsveç Kıralı VI. Gustav Adolf, işi başından aşkın bir adamdır. Buna rağmen ne yapar yapar, kendisine dinlenme imkânı veren şahsi zevkleri için de vakit ayırmağa muvaffak olur. Meselâ meşguliyetleri arasında bir aralık ortadan kaybolur. Bacaklarına hâki pantolununu, sırtına gri renkteki eski hafriyat ceketini geçirerek Lillön Adası'nın yolunu tutar. Lillön, hafriyatçıların cenneti olarak kabul edilen bir İsveç adasıdır. Kıral burada öbür

hafriyatçılarla beraber, elleri ve dizleri üstünde emekliye emekliye harıl harıl toprağı karıştırır, yüzyıllar öncesinden kalmış antika bir parça bulmağa çalışır. Bazan bulur da. Bu meselâ bronz devrinden kalma bir âlet parçasıdır. O zaman sevinçle doğrulur. Bulduğu parçayı göstermek için öbür hafriyatçıların yanına gider. Bunların hepsi merak ve heyecanla kıralın etrafını çevirip bulunan parça hakkında fikir yürütmeğe başlarlar. Kıral bundan sonra artık günün yorgunluğunu unutmuş, dinlenmiştir. Zinde bir kafa ile tekrar işinin başına döner.

Yıldızınız Diyor ki

(22 ağustostan 28 ağustosa kadar :) Önümüzdeki hafta muhitinizde cereyan edecek olan hâdiseleri merak ederseniz, her hafta doğduğunuz burcu bulup siz de kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Kendinize göre yaptığınız hareketlerin bir mânası olmalı. Yoksa işin içinden çıkamazsınız. Teşebbüslerinizde muvaffakıyetli neticeler görülüyor. Birkaç güne kadar yeni bir mesele ile karşılaşmanız mümkün.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 23 AĞUSTOS

Hareketleriniz takibediliyor denilebilir. Şahsi işleriniz bir hayli çoğalmış. Hafta sonundaki toplantıya gitmeseniz de olur. Bir arkadaşınız size bazı şeyler anlatmak istiyor. Sıhhi durumunuzda bir değişiklik yok.

YAY BURCU
23 KASIM - 21 ARALIK

Etrafınızdakiler, halinizde bir gayritabiilik olduğunu müşahede ediyorlar. Bu belki de fazla meşgul olmanızdan ileri geliyordur. Son günlerde his hayatınız takviyeye ihtiyaç gösterdi. Buna dikkat etmelisiniz.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 20 MAYIS

Yakınlarınızdan birine karşı hareketleriniz pek normal değil. Daha samimi ve dürüst olmaya çalışmalısınız. Ciddi olmıyan meselelerle fazla vakit kaybetmemenizi tavsiye ederiz. Maddi sıkıntılarınız hafifliyecek.

BAŞAK BURCU
24 AĞUSTOS - 23 EYLÜL

Birkaç zamandır düşüncelerinizi bir nokta üzerinde teksif etmeye çalışıyor, fakat bunda muvaffak olamıyorsunuz. His hayatınız müphem noktalarla dolu. Kendinize biraz çekidüzen vermeniz pek iyi olacaktır.

OĞLAK BURCU
22 ARALIK - 20 OCAK

Ciddi birtakım işlere girişmişsiniz. Hesaplı hareket etmek zorunda olduğunuzu unutmayınız. Meslekte daha çalışmaya ihtiyacınız var. Mamafih yaptığınız işler beğeniliyor. Sıhhatiniz normal, şansınız da iyidir.

İKİZLER BURCU
21 MAYIS - 21 HAZİRAN

Şansınız gittikçe artıyor. Bu bakımdan iyi günlerdesiniz denilebilir. Halbuki diğer taraftan çalışmalarınızı kifayetsiz görenler var. Bunun için daha fazla gayret göstermeniz yerinde olacaktır. Sıhhatiniz normal.

TERAZİ BURCU
24 EYLÜL - 23 EKİM

Şahsi bir işiniz yüzünden canınız sıkılabilir. Bazı sebeplerden dolayı işinizde daha fazla randıman almanız icabediyor. His hayatınız hareketlenmiş. Şansınıza güvenmemelisiniz. Sıhhatiniz kontrol istiyor.

KOVA BURCU
21 OCAK - 18 ŞUBAT

Mesleki durumunuz ileride daha da düzelecek. Çalışma ile her şeyi halledebilecek kabiliyettesiniz. Hissi hayatınız gene bir duraklama devresi geçiriyor. Bu istikbalin hayli hareketli geçeceğine delâlet eder.

YENGEÇ BURCU
22 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Bir mesele canınızı sıkmışa benziyor. Halbuki bu pek o kadar mühim değil. Günlük çalışmalarınız yüz güldürücü neticeler vermek üzere. Teşebbüslerinizde ısrar etmelisiniz. Son günlerde atılgan ve faal oldunuz.

AKREP BURCU
24 EKİM - 22 KASIM

Mâni olmak istediğiniz şey büyüme istidadında. Olayları şimdilik kendi haline bırakmanız yerinde olacaktır. Sıhhi durumunuza dikkat etmiyorsunuz. Bir arkadaşınızla bozuşabilirsiniz, dikkatli olun. Şansınız iyi.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Şüphecilikle birşey elde edemezsiniz. Her türlü şeyden âzade olarak serbest bir düşünce tarzı tatbik etmelisiniz. Karşınızdaki gördüklerine bir türlü mâna veremiyor. İş hayatınız şimdilik normal sayılabilir.

FM-6
Formüllü
ES-KO
Limon Çiçeği Kolonyası

Toplantıya
gitmezden evvel
ES-KO
limon çiçeği
kolonyası ile
friksiyon mesaj
yapınız.

FM - 6
formülü
yalnız bu
kolonyada
bulunur

Yüzde 100 sabit ve
etrafa yayılan koku

REKLAM MORAN

Çiçeklerin usaresi

nasıl

TENİNİZİ

değiştirir

Harikulâde

BİR KEŞİF

Şimdiye kadar sırf parfum elde etmek için kullanılan bazı çiçeklerin, aynı zamanda başka hassalara malik olduğunu görülmüştür: âlimler bu çiçeklerden fevkalâde saf, bakir bir usare çıkarmaya ve bunu başka nadir maddelere karıştırmaya muvaffak olmuşlardır. CIRE ASEPTINE namı altında satışa arzedilen bu melhemin cild üzerinde hakikaten fevkalâde faydaları vardır. Biraz CIRE ASEPTINE yüzünüze, omuzlarınıza, ellerinize sürdünüz mü... neticesi harikulâdedir. Pek az zamandda cildinizin o küçük kusurların, çirkin siyah noktaların, kırmızılıkların, hatta çillerin bile kaybolduğunu görürsünüz. Bir kaç günde bozulmuş cildiniz yerine, yepyeni, terütaze ve yumuşak bir cild meydana çıkar.

Bugünden CIRE ASEPTINE'i deneyiniz : hayran kalacaksınız.

Eller için ne harikulâde !

Yatmadan evvel ellerinizi Cire Aseptine ile iyice uğuşturunuz, her zaman yumuşak ve kadife gibi olacaktır.

1.500.000 Dolarlık

İki senelik bir ayrılıktan sonra, tekrar perdeye dönen Marilyn Monroe, yeni filminin kârından % 15 alacak. Böylece, ücretinin 1.500.000 dolârı bulacağı tahmin ediliyor. Ortalama bir hesap ile, sarışın aktrisin bir çalışma günü 50.000 dolâr kadar tutmaktadır

DEĞİŞEN MARILYN — Bir zamanlar aktrise «Hollywood'un budala sarışını» deniliyordu. Ünlü piyes yazarı Arthur Miller ile evlendikten sonra tahminler hilâfına, Marilyn değişti, kocasının entellektüel muhitine lâyık olmaya çalıştı.

KİM tahmin ederdi ki, Hollywood'un delişmen Marilyn Monroe'su hayatının iki yılını sinema dünyasının dedikodularından, gürültülerinden uzak, ustû ve sakin bir şekilde geçirebilsin?... Bir zamanların sarışın cazibe kıraliçesi, zayıfça, uzun boylu, kalın çerçeveli gözlüklü tiyatro yazarı Arthur Miller ile evlendikten sonra kimsenin tanıyamıyacağı bir insan oldu. Bir ara, Amerika'nın en ciddî, en zeki adamlarından biri sayılan Arthur Miller'in Marilyn gibi ele avuca sığmaz bir kadınla yaşıyabileceğini kimse tasavvur edemiyordu. 30 haziran 1956 tarihinde evlendiğinden bu yana, Miller hiç değişmemiş, cazip karısını kısa zamanda değiştirmeye muvaffak olmuştu. İlk tanıştıkları zamanlarda Marilyn'in, perdede canlandırdığı «budala sarışın» lardan farklı olmadığı söylenirdi. Güzel yıldız, izdivacından sonra, kitap okumanın zevkini tatmaya başlıyacak, kocasının geniş kütüphanesinde kendini kaybedecekti. Marilyn kocasının entellektüel muhitine intibak etmeye çok gayret etti. Boş zamanlarında parti vermek veya partilere gitmek gibi şeyleri unutmuştu. Kitap okumadığı zamanlar gayet ince bir zevkle döşemiş olduğu evinin oturma odasında kalmayı tercih eder, büyük bir zevkle televizyon programlarını takibederdi.

Sinema dünyasının, iki yıl önce stüdyolara veda eden Marilyn Monroe'yu tekrar kamera karşısında çalışmaya ikna etmesi pek kolay olmadı. Marilyn'in perdeye dönüşü bir yılan hikâyesine benzemişti. Geçen sene sonlarında, 20th Century Fox kumpanyası Marlene Dietrich'i bir zamanlar meşhur etmiş

PATRONLARIYLA — Marilyn patronları ile bir sohbet anında... Sarışın aktrise «Some Like It Hot» adlı yeni filminde Tony Curtis partönerlik ediyor. Resimde Tony Curtis Marilyn Monroe'nun solunda görülüyor.

REJİSÖRÜYLE — Marilyn ikinci defa rejisör Billy Wilderle çalışmış olacak. Marilyn ve Wilder ilk olarak «Yaz Bekârı»nı çevirmişlerdi.

Marilyn ...

olan «Mavi Melek» filmini yeniden çevirmeye karar verince başrolü sarışın yıldıza teklif etmişti. Filmin hazırlıkları yapılırken başerkek rolünü oynıyacak Alman aktörünün ölümü, bir ara, Vittorio De Sica'nın angaje edilmesini düşündürdü. Derken, proje daha ileri bir tarihe terkedildi. Aynı stüdyo Marilyn'e ikinci bir teklif yapacak, aktrisi Cole Porter'in aynı isimdeki operetinden adapte edilen «Can Can» filminde Maurice Chevalier ile beraber oynatmak istiyecekti. Rol tam Marilyne göre bir roldü. Aktrisin cevabı müsbet oldu. Fakat bu arada bir başka prodüktör daha Marilyn'i ikna etmişti. United Artists kumpanyasının dinamik prodüktörlerinden Walter Mirisch «Some Like It Hot» adlı komedinin başrolünü sarışın yıldıza verdi. Bu ayın başından itibaren Marilyn, Mirisch'in hesabına, Samuel Goldwyn stüdyolarında yeni filmini çevirmeye başladı. Böylece, hayranları cazibeli aktrisi beyaz perdeden iki yıllık bir ayrılıktan sonra tekrar karşılarında bulmak imkânına kavuşacaklardı.

Geçenlerde, filmi tanıtmak üzere tertiplenen bir basın toplantısında Marilyn'in, prodüktörün kârına % 15 ortak olacağı açıklanmıştır. Filmin yuvarlak bir hesapla 10.000.000 dolâr kâr getirmesi muhtemel olduğuna göre, Marilyn'in hissesi 1.500.000 dolârı bulacak demektir. Bu astronomik rakam, iş günlerine bölündüğünde, aktrisin gündeliği, aşağı yukarı 50.000 dolâr olarak hesaplanabilir. Filmin rejisörlüğünü Billy Wilder yapacaktır. «Sabrina», «Casuslar Kampı» (Stalag 17), «Öğleden Sonra Aşk» (Love In The Afternoon) gibi eğlenceli komedilerin rejisörü Wilder ikinci defa Marilyn Monroe ile beraber çalışmaktadır. Monroe ve Wilder dört yıl önce «Yaz Bekârı» (The Seven Year Itch) nı çevirmişlerdir.

Bu defa sarışın aktrisin rol arkadaşları Tony Curtis, Jack Lemmon, George Raft ve Pat O'Brien'dir. Filmin

YİNE ESKİ CAZİBE — Marilyn'e artık «Budala Sarışın» denilmiyor. Fakat aktrisin hâlâ Hollywood'un cazibe kıraliçeliğini elinde tuttuğu muhakkak.

senaryosu 25 senelik bir Alman komedisinden adapte edilmiş, vakaların dekoru 1920 senelerinin Şikagosu'na götürülmüştür. O zamanlar Şikago bir gangster yatağı halindedir. Saksafoncu Tony Curtis ve violonist Jack Lemmon bir gangster çetesinin cinayetlerine şahit olurlar. Haydutlar tarafından ölümle tehdit edilen iki arkadaş, selâmeti kadın kıyafetine girip ortalıktan kaybolmakta arıyacaklardır. Plân muvaffak olur, her ikisi de kadın kıyafetiyle, sırf kızlardan müteşekkil bir orkestraya girerler. Marilyn Monroe orkestranın cırtlak sesli şarkıcısıdır. Eski şöhretlerden George Raft, bir zamanlar perdede başarı ile tesmil ettiği belâlı bir gangster rolünü canlandırmaktadır. Emektar artist Pat O'Brien ise gangsterlerin peşine düşmüş, zeki bir polis hafiyesi rolünde görülecektir.

ARTİSTLER BİR ARADA — Marilyn'in yeni filminde Tony Curtis'den başka Hollywood'un emektar aktörlerinden George Raft rol almış. Raft perdede azılı bir gangsteri temsil edecek. Filim 1920 yıllarının Şikago'sunda geçiyor.

Nahoş kokulara elveda!..

ODO·RO·NO

GÜNÜN HER SAATİ
CAZİBENİZİN KORUYUCUSUDUR

ODO-RO-NO koltuk altı terlemesine tamamen mani olur... zarif roplarınıza sinen nahoş ter kokusunu bertaraf eder... ODO-RO-NO kadın, erkek, ailenizin bütün fertleri için ideal ter ve koku gidericidir.

FAAL od - 1

ODO·RO·NO

günlük itiyatlarınızdan olmalıdır

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz ?

Gülizar +

İzar Arapçada «yanak» demektir. Gülizar, gülyanaklı anlamına gelir. Kadın isimleri arasında bulunan bu kelimeye Naili Kadim'in şu mısraında rastlıyoruz :

«Bahârı neyleriz, ol gülizar-ı gonca femin
Gülüp açılması bin nevbahara değmez mi ?»

Niyazi

Niyaz, yalvarma, rica anlamında Farsça bir kelimedir. Sondaki «i» nisbet takısıdır. Erkek isimleri arasında bulunan bu kelimenin adaşlarından Resneli Niyazi Bey, 1908 meşrutiyet inkılâbı sırasında dağa çıkarak bu inkılâp uğrunda çalışmıştır. Meşrutiyet ilân edilince, arkadaşı Enver Beyle birlikte hürriyet kahramanı olarak şöhret buldu. İnkılâptan sonra emekliye ayrılarak sakin bir hayat yaşamak istediği sırada düşmanları tarafından şehit edildi. O zamanın milli marşları arasında bulunup Leylâ Hanımın bestelediği bir güftede adı geçmektedir :

«Enverle Niyazi unutulmaz bu isimler,
Savn-ı samedaniye emanet o eisimler.»

Âsım, Âsıme +

İsmetli, günah ve haramdan çekinen anlamına gelen bu Arapça kelime kadın ve erkek isimlerindendir. Adaşlar arasında Arapça ve Farsça kamuslariyle ve başka değerli eserleriyle tanınmış ilim adamlarımızdan Mütercim Ahmet Asım Efendi, şair ve tarihçi olarak tanınmış Mustafa III. ün Şeyhülislâmlarından Küçük Çelebizade Asım Efendi ve 1929 da vefat eden bestecilerimizden Giriftzen Asım Bey de bulunmaktadır. Ney'den daha küçük bir nefesli saz olan girift çalmakla şöhret kazanan bu zatın ismine izafetle Lâleli semtinde bir sokağa «Giriftzen Asım Bey Sokağı» denilmiştir.

Dolun +

Erkek kadın müşterek isimleri ve soyatları arasında bulunan bu kelime Türkçedir. Ayın tam olarak görüldüğü hali «Ayın on dördü» demektir. İsme Tolon ve Tolun şeklinde de rastlanır.

Neveser

Farsça yeni anlamına gelen «nev» kelimesiyle Arapçada, kıymetli olarak meydana getirilen şey, demek olan «eser» kelimelerinin birleşiminden yapılmış bir isimdir. «Yeni şey», «Yeni eser» mânasına gelir. Bu kelime alaturka musikide bir makamın da adıdır. Adaşlar arasında bulunan, merhum Muhlis Sabahattin'in kız kardeşi Neveser Kökdeş değerli bestecilerimizdendir. Vals temposunda beste ledi ği eserlerden birini veriyoruz :

«Sevmek seni bir suç ise,
Affet günahımı ey sevgili.»

\+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından istenilmiştir.

Hayat Doktoru

İçmeler zararlı olabilir !

Mademki suya, ister içilsin, ister banyo için kullanılsın, bir ilâç gibi tedavi vasıtası olarak başvurulmaktadır, herşeyden evvel bunun münasip olup olmadığını isabetle tâyin etmek icabeder. Bir başkasına iyi gelen ilâç, hastalıklarınız birbirine benzese, hattâ aynı olsa bile, size zarar verebilir.

Dr. RECEP DOKSAT

YURDUMUZ, şifalı su kaynaklarından yana eşsiz bir zenginliktedir. Kaplıcalar, maden suları ve içmeler, jeolojik bir talihin mesut neticesi olarak, yer yer vatan sathını süslüyorlar. Birçok derde deva olan bu nimetlerden faydalanma faaliyeti, ayrıca bir iç turizm uyandırmak bakımından da hayırlı olmaktadır. Fakat, bu şifalı sulardan medet umanlar, maalesef ya eşin - dostun tavsiyesi ile, yahut da kendi kendilerine karar veriyorlar. Gerek kaplıcaların, gerekse içmelerin fayda yerine zarar da getirebileceğini hiç hesaba katmıyorlar. Mademki suya, ister içilsin, ister banyo için kullanılsın, bir ilâç gibi tedavi vasıtası olarak baş vurulacaktır, herşeyden evvel bunun münasip olup olmadığını isabetle tâyin etmek icabeder. Bir başkasına iyi gelen ilâç, hastalıklarınız birbirine benzese, hattâ aynı olsa bile, size zarar verebilir. Zira, bünyeleriniz farklıdır veya sizde, o faydalı ilâcın kullanılmasını mahzurlu kılan bir başka ârıza vardır.

İçmeler, içinde çeşitli maden tuzları erimiş bir halde bulunan bir nevi tuzlu suların tabiî kaynaklarıdır. Aç karnına çokça içilen her su gibi, bunlar da vücutta müdrir ve müshil tesiri yaparlar. Böbrekleri çalıştırarak bol idrar etmeye ve barsakları harekete getirerek geçici bir ishale sebep olurlar.

Vücuttan çıkan mayiler, zehirli maddeleri beraberlerinde sürükliyerek, temizleyici bir rol de oynarlar.

İşte, içmelerin bu tesirlerinden faydalanarak, barsak kurtlarını düşürmek, barsakları temizlemek, böbrek taşları ve kumlarını söküp atmak bazan kabildir. Böyle şikâyetleri olmıyan sıhhatli insanlar da, uzviyeti zehirlerinden temizliyerek ferahlatıcı bir iş yapmış olurlar. Fakat, meselâ tansiyonu yüksek; kalbi, böbrekleri bozuk, midesi ülserli, karaciğeri hasta v.s. olan kimseler böyle bol tuzlu su içerek sıhhatlerini tehlikeye sokarlar. Hastalıkları daha da ağırlaşır, hattâ ölüm tehlikesi ile karşılaşabilirler. Bu itibarla, doktora danışmadan, katiyen içmelere gitmemelidir.

Halkın içmelere, «içmece» adını takması da mânidardır. Çünkü, herkes içmelerde sanki bir su içme yarışına çıkmakta, durmadan bardak bardak su içmektedir. Tahammülü zorlamak, içme takatinin son haddine kadar mideyi doldurmak tıbbi icap zannedilmektedir. Halbuki, hadsiz hesapsız, Taşdelen suyu içmek dahi vücuda zarar verir. Çünkü, fazla içilirse, su bile uzviyette zehir tesiri yapar.

İçmelere umumiyetle, ailece bir gezintiye ve eğlenceye gider gibi gidilmekte, envai çeşit yiyecekler götürülmektedir. İçmeceden sonra da, bir oburluk yarışı başlamaktadır. Etler, balıklar, tavuklar, dolmalar, helvalar, paket paket çözülüp, bu defa da mide onlarla doldurulmaktadır. Tedaviye giden kimselerin, oburluk yarışına çıkmalarındaki tezat ve garabet aşikârdır. İçmelerdeki helâların hali de ayrı bir mevzudur. İdrar ve kazuratın, içmelerin kaynağına sızmasını önleyici tedbirlerin alınmadığı içmeler, ayrıca hastalık menbaı olurlar. Bunun içindir ki, içmeleri, medeni ülkelerdeki benzerleri gibi, sıhhi, modern tesisler halinde, hekimlerin nezaretinde teşkilâtlanmış birer şifa karargâhı haline getirmek şarttır. Bu şart yerine getirilemiyorsa, onları işletmemek daha hayırlı olur...

PUL ve TARİH

PTT SAĞLIK TEŞKİLÂTI HÂTIRASI
31.7.1956

PTT memurları uyku ve istirahatlerini feda ederek sabahlara kadar amme hizmetinde çalışan devlet personelidir. Halkın haberleşmesini, resmî muhaberatı, basının dağıtılmasını bu feragatli çalışmaları ile temin ederler. Bu personel için bir hastane ve sanatoryum tesisi düşünülmüş, Serasker Gazi Ethem Paşa'nın İçerenköy'ündeki köşkü ve geniş çamlıkları satın alınarak mükemmel bir sıhhi teşkilât kurulmuştu. Gün geçtikçe gelişmekte olan hastane ve sanatoryum bugün tam teşkilâtla PTT memurlarının ailelerine de bakmaktadır. Bu hastane ve sanatoryumun kuruluşu münasebetiyle PTT İdaresi 31.7.1956 da 150.000 sayılık altı renkli ve 13.5 dantelli bir hâtıra pulu tedavüle çıkarmıştı. Fiatı 50 kuruş olan pulun kıymeti 1957 de 60 kuruşa, 1958 de de 8-9 liraya çıkmıştır.

BİLMECE

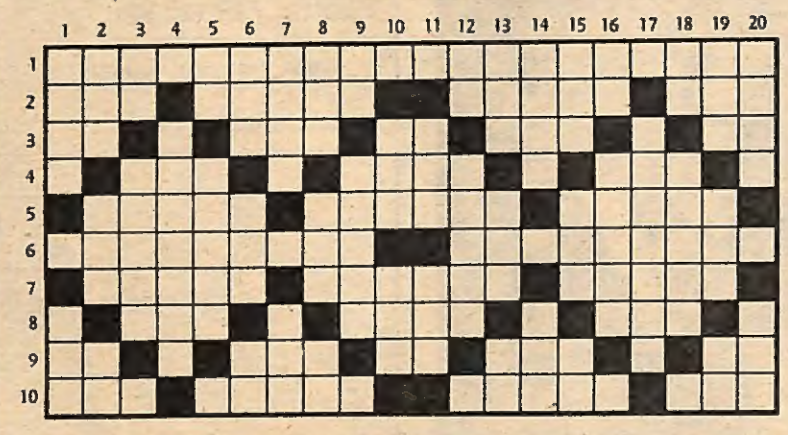

SOLDAN SAĞA : 1: Bir atasözü. 2: Evin bölümlerinden — Kantara çekme — İlgi — Büyük çadır. 3: Geometri terimi — Mavinin aslı — Ters arkadaş — Kalın kumaş — Zaman ölçüsü. 4: Lezzet — Maliye ile ilgili — Banka terimlerinden. 5: İskeletin ana maddesi — Üstünlük — Bakış. 6: Elektrik anahtarı — Zekâsı kıt olan insan. 7: Yaygılık bir kumaş — Avene, çete — Tahıllardan daha çok hayvan yemi olarak kullanılan biri. 8: Maşukanın âşıka yaptığı hareket — Müstahkem mevki — Ok. 9: Şikâr — Kavalyenin eşi veya evin kapağı — Diyapazonun çıkardığı ses — Hisse — Bir nota. 10: Kıyafet inkılâbından sonra başımızdan attığımız serpuşun adı — Adana vilâyetine bağlı ilçelerden birisidir — Tahta veya madenden yapılan örtü — Farsçada dilsiz demektir. Bir çeşit yakuta da bu isim verilir.

YUKARIDAN AŞAĞIYA : 1: Karadenizde bir kasabamız — Katıksız. 2: Bayağı — Ters gemi tezgâhı — Dahi anlamına bir kelimecik. 3: Hayret nidası — İcabına bakma. 4: Onarımlar. 5: Binek hayvanlarından — Sinirli ve dikkatli. 6: İsim — Bir emir — Nota. 7: Ağırlık birimi — Sıcak mevsim. 8: Eski Türklerden — Sema — Su. 9: Sıfat takısı — Ecnebilerin Fas'a verdikleri isim — 10: Kıymetli atkı — Can yongası. 11: Kalburdan geçir — Yükseltme (Arapça). 12: «Efendim» in kabacası — İskân etme. 13: Osmanlı sivil rütbelerinden — Kılıç — Ayak. 14: Çiftlik aleti — Tuzlu bir madde. 15: Türklerden — Nefesli sazlardan — Hayret sesi. 16: Kuş ağzının yarısı — Avrupalıların Goliyat dedikleri kıral. 17: Dahi. 18: Nota — Eski Macar Başvekili. 19: Ced — Dolap sözü — Nota. 20: Güzel — Arının yaptığı.

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ :

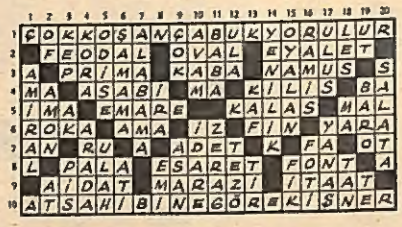

KARİKATÜR

YAZISIZ

YAZISIZ

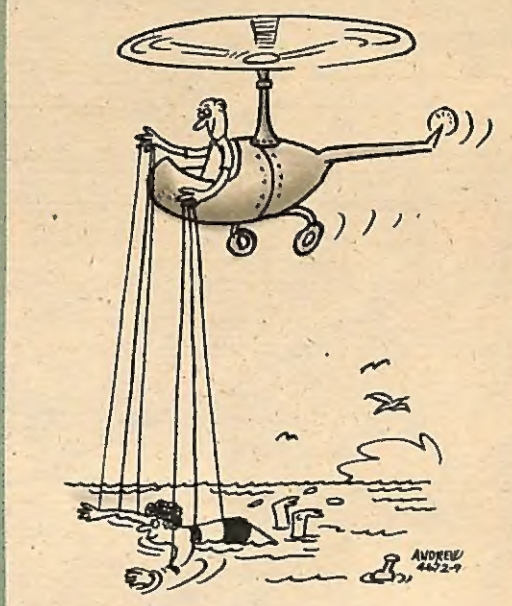

Modern yüzme dersleri

— Kocacığım gözlüğünü unutmuşsun...

Suflör : Hey arkadaşım, biraz da beni görün bakalım.

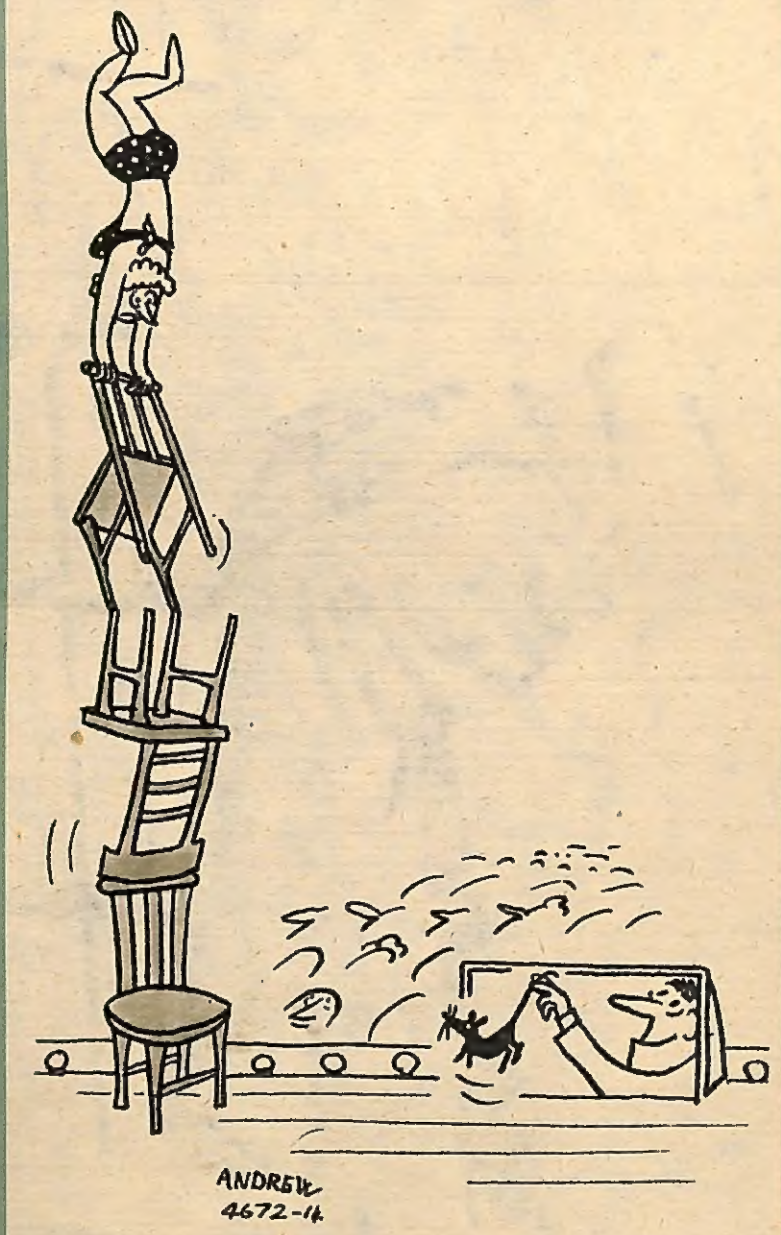

Kadın korkunca !

Hayat

BEGENDİĞİNİZ YILDIZ : ROCK HUDSON